

Trinkova stoletnica

Prihodnji petek 25. t. m. se bomo vsi Slovenci, zlasti pa Slovenci v Italiji in med njimi seveda še posebej tisti, katerih usoda je delila tri leta pred njih vključitvijo v novonastalo državo, spomnili in proslavili stoletnico rojstva pesnika, buditelja in glasbenika Ivana Trinka Zamejskega.

Ko je pred desetimi leti slavni pesnik praznoval svojo devdesetletnico, je glasilo beneških Slovencev »Matajur« obhajilo o svojem buditelju več člankov, iz katerih posnemamo naslednje podatke in misli.

Ivan Trinko se je rodil 25. januarja 1863 v gorskem selu Trčmunu vzhodno od Čedad. Temu svojemu planinskemu kraju je ostal mnogo bolj zvest kakor njegov podkranski rojak Gregorčič. V dolini opeval krasoto svojih planin in umrl v neutešenem hrepenju po njih. Trinko se je vasa leta vračal v poletnih mesecih v svoj matajurski svet in se je v zadnjih letih vse do smrti l. 1954, stalno odtrgal od mesta. Umrl je v svojem rojstnem Trčmunu, kjer je tudi pokopan. Domači gorski časi so kot biseri uvezeni v njegove pesmi in črtice. V domači zemlji je njegov duh tako trdno zakoreninjen, da je vse njegovo delo predvsem posvečeno tudi njej.

Trinkovo umetniško izživljanje se najkrepkeje zrcali v besedi. Kako se je na gimnaziji kljub neugodnim razmeram s strastno vnemo dokopal do svojega izraznega sredstva — do jezika — je bilo marsikdo omenjeno, da se je kmalu znova vredno, da se vendar, Italijanski izraz mu je pozneje često služil za to, da je zahodne sosedje seznanjal z našim, ruskim in poljskim slovom v prevodih in razpravah. Prevaljal je Prešerna, Gregorčiča, Tavčarja in Stritarja, iz Puškina, Nekrasova, Turgenjeva, Tolstoja in Čuhovskega. Pisal je o beneških Slovenceh in njih jeziku, sestavljal je slovensko slovnico za Italijane in knjigo o Jugoslaviji. Tudi filozofska vprašanja je obravnaval v italijanski, predaval in pisal o njih in objavil daljše poglavje o slovanski filozofiji.

Za umetniško ustvarjanje pa mu je služila materina beseda. Stritar, Gregorčič in Jenko so prebudili dremajočo a-korde Trinkove lire. Gregorčič je v tistega pesnika spodbudil, da je svoje stih izdal v maju leta 1897 v gorški Slovanski knjižnici z naslovom »Poezije«. Po tej zbirki, ki je vzbudila zanimanje za slovensko umetniško besedo ob Nadiži, je izšlo še več prigradov, ki bi zaslužile, da izidejo v celotni izdaji Trinkovih pesnitev. Stritarjevo svetobolje je oplojilo Gregorčiča in je dalo tudi Trinku globljo estetsko podlago za izražanje bolesti, ki so trle njega in njegov rod. Jenkova zmožnost, da se pesnik poglubi v naravo in mu nje ne podobe dramijo v srcu so rodne ali nasprotno slike in čustva, je močno poudarjena tudi v Trinkovih pesmih. Blagoslavje, nežnost in milina so osnovni znaki v njegovem »Razprtem listu«. Rahlo namigovanje mu je ljubše kakor odločno in jarko izražanje globokih občutij.

Umerjenost, skladnost in resnoba so glavni znaki Trinkove poezije. Bolj razgibana in peštra je včasih njegova proza, ki zna biti tudi segava in hudomušna, kakor dokazuje knjiga »Naši paglavci«, ki ima svojo ceno v mladinskem in pokrajinskem slovnstvu. V teh črticah in slikah iz beneško-slovenskega pogorja je pisatelj postavil dostojen spomenik svoji lepi, sončni domovini in rešil kopico pristnih domaćih izrazov z najzgodnejšega roba našega ozemlja.

Tudi glasbena darovitost Trinkova kaže, da temelji na domači grudi in njeni pesmi. Tujina mu je dala širšo in temeljitejšo, glasbeno naobrazbo in ga navdušila predvsem za

cerkveno glasbo. Trinko se je rad posvečal cerkvenim skladbam, ustvarjal po svojih težnjah in močeh, iskal v glasbi plemenitega udejstvovanja in razpravljaj o petju in napevih. Pisal je v italijanščini o starih cerkvenih napevih med Slovani v Italiji, o zgodovini oratorija »Odrešenikovo rojstvo« in ponovno o Jakobu Tomadiniju in cerkveni glasbi na Furlanskem. Njegovo glasbeno delo bi zaslužilo podrobnejši strokovnjaški pretes. Tu naj poudarimo, da je tudi to njegovo delo v soglasju z vsemi osnovnimi težnjami njegove plemenite duše.

Tretja plat umetniškega izživljanja Trinkovega je upodabljalova umetnost. Tu se je posvetil predvsem risbi s peresom. Gojil jo je zlasti v mlajši dobi, ko so se njegove risbe pojavile na razstavah in so jih poročila čisto pohvalno omenjala. Tudi ta vrsta Trinkove tvornosti je značilna zanj kot umetnik in človeka. Večino njegovih risb je uničila prva svetovna vojna. Kolikor jih je ostalo, pričajo vse o tisti notranji skladnosti in ubranosti, ki je poznano iz pesmi. V motivih prevladuje domača pokrajina ki učinkuje neredko kakor o zadje h kakšni pesmi: resna, polna globokih senc, z ne pre-jarkimi prameni svetlobe. Rad riše gozd, košato grmovje, skalovito strugo s šumečim potokom ali z umerjeno reko, ulico starinskega mesta s slovesnimi oboki, skromno cerkvico, prelomljeno drevo, skrivnostne koticke, vabeče k resnobnemu ali vedremu čustvo-vanju in razmišljanju. V iz-biri se razodeva bogastvo občutljive duše, ki jo je marsikdaj nemilo zadelo, da se je razočarana skrušila vase, a ni podlegla zdvajanju: zme-rom znova je v samoti začela sijati od lastne notranje, ne-uničljive toplote in svetlobe.

Visoka, ravna častitljiva Trinkova postava je spominjala na svetopisemske očake in obenem na dostojanstvene go-spodarje naših kmetij, kate-rih stopinja razodeva, da se zavedajo svoje veljave, ki ve-do, kaj so domu dali in kaj so od njega prejeli. Njegova beseda je zvenela moško in polno, a poznala je tudi vse odtenke za izražanje vsakovrst-nih čustev. Njegovim plemenit-im potezom se je poznalo, da jim je notranja zavest da-la tisto pristnost in svojost, ki prebija iz vse njegove umet-nosti, bodi pesem, skladba ali slika. Trinkova umetnost je prikrila iz njega samega, to se pravi iz najbolj zdravega bistva našega naroda na skraj-nem zahodu.

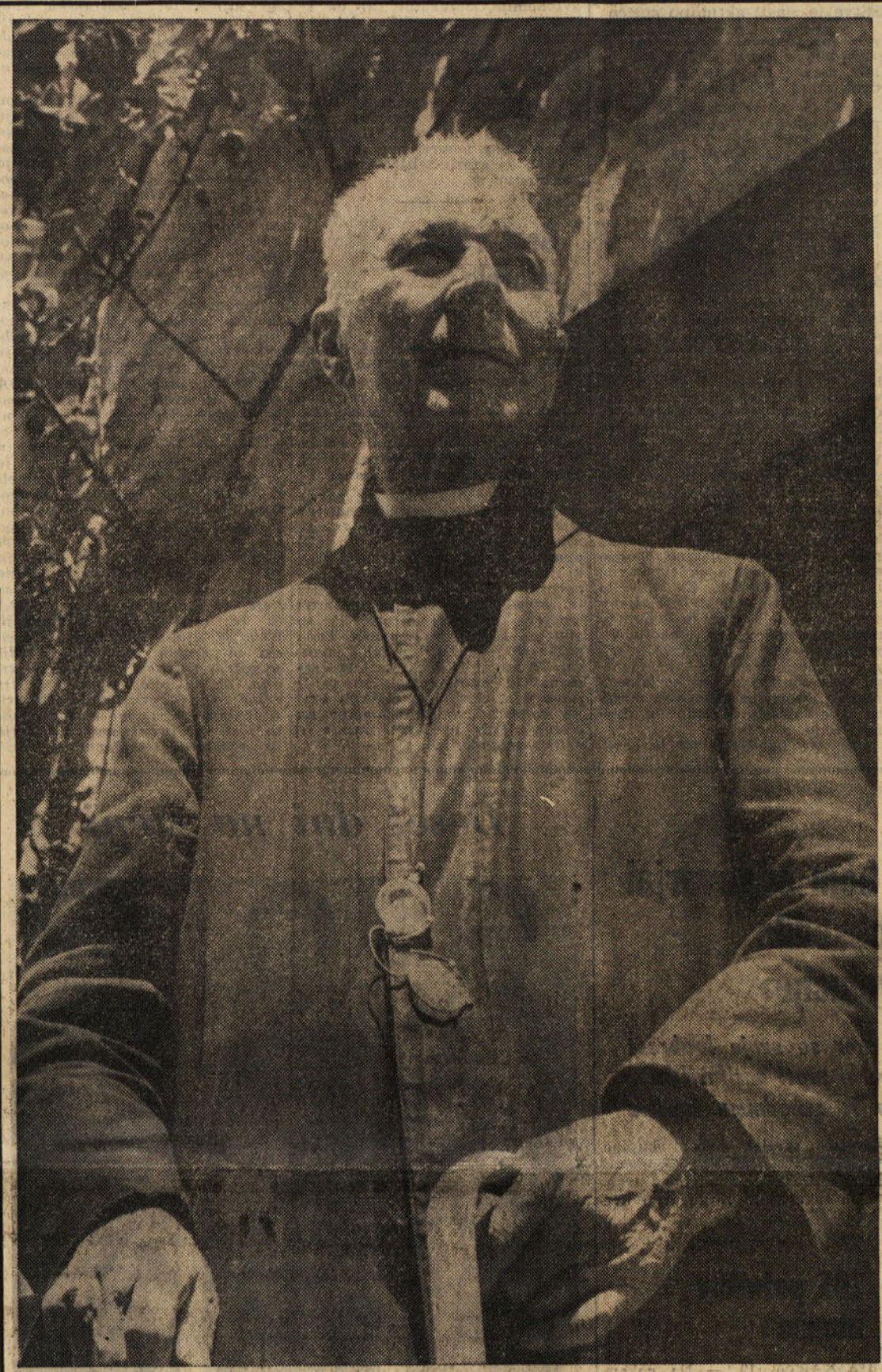
Ivan Trinko je z leti dozo-rel v najznačilnejšega, v naj-večjega beneškega Slovence v tem stoletju. To zorenje je bilo vselej v tesnem stiku z umetnostjo. Trinko je ustva-ril svojim očim in širšim ro-jakom lepo stvelo vsakovrst-nih estetskih vrednot, ki jim sijaj ni ugasnil z njegovo smrtjo.

Trinko se je z leti dozo-rel v najznačilnejšega, v naj-večjega beneškega Slovence v tem stoletju. To zorenje je bilo vselej v tesnem stiku z umetnostjo. Trinko je ustva-ril svojim očim in širšim ro-jakom lepo stvelo vsakovrst-nih estetskih vrednot, ki jim sijaj ni ugasnil z njegovo smrtjo.

Trinko se je z leti dozo-rel v najznačilnejšega, v naj-večjega beneškega Slovence v tem stoletju. To zorenje je bilo vselej v tesnem stiku z umetnostjo. Trinko je ustva-ril svojim očim in širšim ro-jakom lepo stvelo vsakovrst-nih estetskih vrednot, ki jim sijaj ni ugasnil z njegovo smrtjo.

Trinko se je z leti dozo-rel v najznačilnejšega, v naj-večjega beneškega Slovence v tem stoletju. To zorenje je bilo vselej v tesnem stiku z umetnostjo. Trinko je ustva-ril svojim očim in širšim ro-jakom lepo stvelo vsakovrst-nih estetskih vrednot, ki jim sijaj ni ugasnil z njegovo smrtjo.

Trinko se je z leti dozo-rel v najznačilnejšega, v naj-večjega beneškega Slovence v tem stoletju. To zorenje je bilo vselej v tesnem stiku z umetnostjo. Trinko je ustva-ril svojim očim in širšim ro-jakom lepo stvelo vsakovrst-nih estetskih vrednot, ki jim sijaj ni ugasnil z njegovo smrtjo.

Oh, daj zasijaj svet nam zore
bajne,
vstani, sonce zmage nam
sijajne
Prikaži skoraj žarko nam se
lice
pogažene pravice!

A kaj iz vas, a kaj tedaj pa
bode,
nesrečne podle, klete
kukavice,
ve, ve, na pol dušice,
ki zapustiš brate
in narodnost in krilo majke
Slave,
zastavo svojo ste boječ izdali,
iz tabora zbežali,
nepravdi ste vklonili grešne
glave?

IVAN TRINKO

Vsa Evropa pod snegom in v ledenem oklepu

Snežni viharji v Italiji, po vsej Jugoslaviji in drugod - Porsod
velike ovire za promet - Avtobus s 23 otroki 24 ur pod snegom

RIM, 19. — Skoraj po vsej Italiji je še vedno zelo mrzlo in močno sneži. V Benetkah je danes mraz nekoliko popu-stil in je začelo spet snežiti. Ceste so pokrite s tenko plastjo ledu. Zmrznjena je tudi la-guna, vendar pa je promet po njej normalen. Od prejšnje noči neprestano sneži tudi na vsem področju Verone. Tudi v Emiliji neprestano sneži in temperatura je zelo nizka.

Močno sneži tudi v Bologni in v vsej pokrajini ter v pokra-jini Ferrare. V pokrajini Siena ni zapadlo že sedem let toliko snega, kakor te dni. Močno sne-ži tudi na področju Modene in Ancone. Nov sneg je zapadel da-nes v Pescari in na področju Chietija. V Milanu je nepresta-

no snežilo od včeraj in je pre-nahalo snežiti še danes opol-dne. Vse ulice so pokrite s plastjo ledu.

Vso noč je divjal snežni vihar ob ligurski obali, kjer so sunki burje dosegli tudi 120 kilome-trov na uro. V Genovi je pri-staniško poveljstvo opozorilo lad-je na nevarnost. Letalske je za-prto za promet.

V Florenci je prvokrat odkar je Italijo zajel mrzel val, prete-kalo noč snežilo. Vse mesto je po-krito z belo odejo. Toliko snega ni bilo v tem mestu od leta 1929 oziroma 1942. Sneži po vsej Toskani in povsod je cestni pro-met zelo težaven. Tudi Viareg-gio z vso obalo je pokrit s snegom. Cvetličarji iz Versilie, ka-terih nasadi niso bili prizadeti,

so dobili številna naročila na-gelnov iz Italije in iz tujine. Velike količine nagelnov bo-do poslali tudi na Dunaj.

Iz Pise poročajo, da primanj-kuje v nekaterih občinah elek-trična energija, na bližnjih vr-hovih pa divjajo močni snežni viharji. Snežilo je tudi v vsej Umbrii.

Na področju Novare je bil včeraj od sedaj hajmrzljaj dan, kar jih je bilo na tem področ-ju. Na bližnjih vrhovih je pi-hal mrzel veter in je snežilo. Temperatura je padla tudi na 13 pod ničlo. V dolini Bedret-to je bilo 22 pod ničlo.

V prvih jutranjih urah se je iz-tril poštni vlak na progi Rim-Florence. Zadel je ob zemeljski plaz, ki se je bil utrgal zaradi slabega vremena. Zaradi silnega udara se je naspel še bolj zrah-ljal in na lokomotivo se je usul nov plaz zemlje. Vlakovodja je bil hudo ranjen. Druhih devet oseb je bilo laže ranjenih. Za-radi iztirjenja tega vlaka so i-meli vsi vlaki na tej progi ve-liko zamude.

V Rimu je mraz popustil in od sinoči neprestano dežuje. Za-radi tega je voda poplavlila šte-vilna prihična stanovanja v niž-jih delih mesta. Stevilne ceste so poplavljene. Več avtomobi-lov je obitalo v blatu.

PARIZ, 19. — Iz drugih ev-ropskih držav poročajo, da mraz še ni popustil. V Berlinu je termometer padel na 31 pod ničlo. Prišlo je od številnih pro-metnih incidentov.

Na Nizozemskem je zelo oster mraz in močno sneži. Ponekod je bilo tudi 20 pod ničlo. V Švi-ci so snežni zameti v zadnjih urah povzročili velike ovire v cestnem in železniškem prome-tu. Na Danskem so kanali po-kriti z ledom, kar ovira plo-vbo. V Parizu je bilo davi 15 pod ničlo. Skoraj v vsej Fran-ciji grozi nevarnost, da bo dol-ga trajajoči mraz hudo priza-dejal gospodarsko dejavnost. Cestni in rečni promet je po-vsod zelo težaven in ponekod sploh nemogoč, isto velja za pri-staniški promet. V srednjem de-

lu države in na področju Liona je snežilo. Samo ob sredozemski obali je relativno malo podneb-je. Pred pristaniščem v Calaisu je morje pokrito s tanko plastjo ledu.

V vsej Angliji je kopenski in pomorski promet zelo težaven. Zelo se čuti pomanjkanje go-riva in tudi dobavljanje elek-trične energije je pogostoma prekinjeno. Na številnih področ-jih je močno snežilo. V zahod-ni Angliji so uknili številne potniške vlake. Mnogo lokomo-tiv je imobiliziranih zaradi niz-ke temperature.

Na Danskem zatruje meteoro-loški zavod, da sta bila zmrz-nja tedna po letu 1776 najmrz-nejša v deželi. Predvidevajo, da bo termometer še padel.

Tudi v Nemčiji je zelo mrzlo. Bloki ledu ovirajo rečni pro-met. Čuti se pomanjkanje go-riva za domačo uporabo. Na Madžarskem je termometer pa-del na 26 pod ničlo.

V Avstriji imajo vlaki na ne-katerih področjih velike zamu-de. Ponekod pa je bil želez-niški promet uknjen. V zgor-nji Avstriji je neki potniški vlak obital v tri metre visokem snegu.

BEograd, 19. — Na vsem jugoslovanskem ozemlju divjajo snežni viharji. Posledica tega je, da je več mest izoliranih, cestni promet prekinjen in mno-ga vozila je obitalo na sredi poti. Snežna odeja je dosegla na nekaterih krajih višino dveh metrov. V Srbiji so skoraj vse ceste neuporabne. Niš je od davi popolnoma izoliran. Tudi Titograd je izoliran in telefon-ska zveza s tem mestom je prekinjena. Na cestah v Make-doniji je več avtomobilov ob-italo v snegu. Potnike so rešili vojaki s posebnimi vozili. Avtomobilska cesta, ki vodi iz Beograda proti zahodu, je pre-kinjena na več krajih, in prav tako tudi cesta, ki vodi iz pre-stolnice v Skopje in na grško mejo. Okoli 100 turistov v Niški banji, 10 kilometrov od Ni-ša, je blokiranih in brez hrane. Vojaske oddelke se z velikimi

(Nadaljevanje na 2. strani)

Zanimiva vprašanja v zvezi z deželo F.-J.k.

Ob izjavah generalnega republiškega pro-kuratorja na otvoritvi sodnega leta v Trstu

Ob slovesni otvoritvi letošnje- ga sodnega leta je generalni re-publiški prokurator v Trstu dr. Giovanni Migliardi v svojem go-voru omenil nekatere zadeve, ka-ršnih dotedanjih podobnih govorih niso vsebovali. Zato se nam zdi prav, da jih na tem mestu ome-nimo in s tem opozorimo tudi slo-vensko javnost na stvari, o kate-rih je že sedaj v javnem razpra-vljanju večkrat govorila in na zade-ve, ki bodo prav gotovo predmet javne obravnave v bližnji prihod-nosti.

Predvsem naj omenimo govor-nikov poudarek o viogi Trsta: v našem dnevniku smo njegove be-sede že prejšnjo sredo v poročilu o otvoritvi sodnega leta z zado-voljstvom podrtali. Dr. Migliardi je namreč med drugim dejal, da je zgodovinska naloga Tržačanov, da delajo na zblizanju med ro-manskim, slovanskim in germa-nskim svetom. Mislimo, da pač ne more biti dobromislečega človeka pri nas, ki se ne bi z govornikom strinjal in z zadoščenjem ugotav-ljamo, da je bila ta misel s tako odličnega mesta vnovič povedana in podčrtana.

Toda govornik se je dotaknil poleg tega še vprašanja — ali več vprašanj — ki bodo nastala z u-stanovitvijo avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine, kar se bo zgodilo prav gotovo še v letošnjem letu. Pri tem se je omejil na zgolj pravna vprašanja in — govorec o deželni ureditvi na splošno — dejal, da se mu zaskr-bljenost, da bi dežela oslabilila državo, ne zdi upravičena, ker mor-a vključitev dežel v državni us-troj celo krepiti povezavo med dr-žavljanom in državo, pa čeprav le posredno. Ko pa se je govornik dotaknil naše dežele, je med dru-gim dobesedno dejal:

»S čl. 2 posebnega statuta se ne-prisključno zaključuje staro vpraša-nje o pravi konfiguraciji tako i-menovanega Tržaškega ozemlja. To ozemlje je ustanovni in bistve-ni del ene izmed italijanskih de-žel in zaradi tega ustanovni in bi-stveni del ozemlja italijanske dr-žave; kot tako je brezpogojno podvrženo italijanski suverenosti. Zadnji člen statuta, člen 71, pa celo določa: »Dokler ne bo z

republiškimi zakonom določeno drugače bo upravna oblast vlad-nega generalnega komisarja za Tržaško ozemlje — izvenški ob-last, ki pritiče prefektu, im ob-last, ki se prenese na deželo — izvajal vladni komisar v deželi. »Če na podlagi tega člena pre-neha obstajati vladni generalni komisar, pa s tem ne preneha ob-stajati oblast, ki mu pritiče, le iz-vajanje te oblasti je delno prene-seno na deželo, delna pa na vlad-nega komisarja v deželi.

»Zato se postavlja vprašanje: Ali je nadaljnji obstoj te oblasti zakonit? Ali je mogoča glede iz-vajanja suverene oblasti delitev prebivalstva dežele Furlanije-Juljske krajine, ki sestavlja enoten subjektiven element dežele? »Ne spušчам se v to vprašanje tudi zaradi tega, ker vključuje vprašanja mednarodnega prava, kar bi bilo za razpravo na tem mestu preveč dolgo.

»Omenil bom pa vprašanje iz-ključno notranje prirode, ki bo predvidoma postavljen.

»Dokler je zadnja oblast izra-žena izključno generalni komisar, ni bil mogoč noben konflikt gle-de pristojnosti, ki seveda terja več subjektov.

»Toda sedaj, ko se izvajanje o-meniene oblasti deli med deželo in vladnim komisarjem, postane konflikt med tema dvema orga-noma možen in se je torej treba vprašati: Na kak način bo kon-fликт postavljen in rešen? »Ali bo vladni komisar, kot nosilec oblasti, ki je bila prej v pristojnosti generalnega komisar-ja lahko avtonomno postopal in pri tem zanikal razširitev na Tr-žaško ozemlje določb, ki jih sma-tramo, da so bile samovoljno tda-ne? Ali bo moral prijaviti kon-fликт drugemu organu? Kateremu organu? Vladi, od katere je bil generalni komisar neposredno odvisen ali pa ustanovnemu sodišču na podlagi oblik, ki so pred-videvane za konflikte med deželo in državo?

»Ne anticipiram rešitev, temveč smatram, da ni nekoristno, da sem to vprašanje omenil.

Gornja vprašanja, ki jih je po-stavil dr. Migliardi so vsakega ne le zanimiva, temveč tudi zelo važna, in kot vidimo pa tudi — pravni problemi so skoraj ved-no taki — še povrh precej za-motana. In seveda se s čisto no-vinarskega stališča lahko še manj spuščamo v poskus nakazovanja njihove rešitve, kot generalni republiški prokurator ali kateri koli pravnik, ki se bo morda v

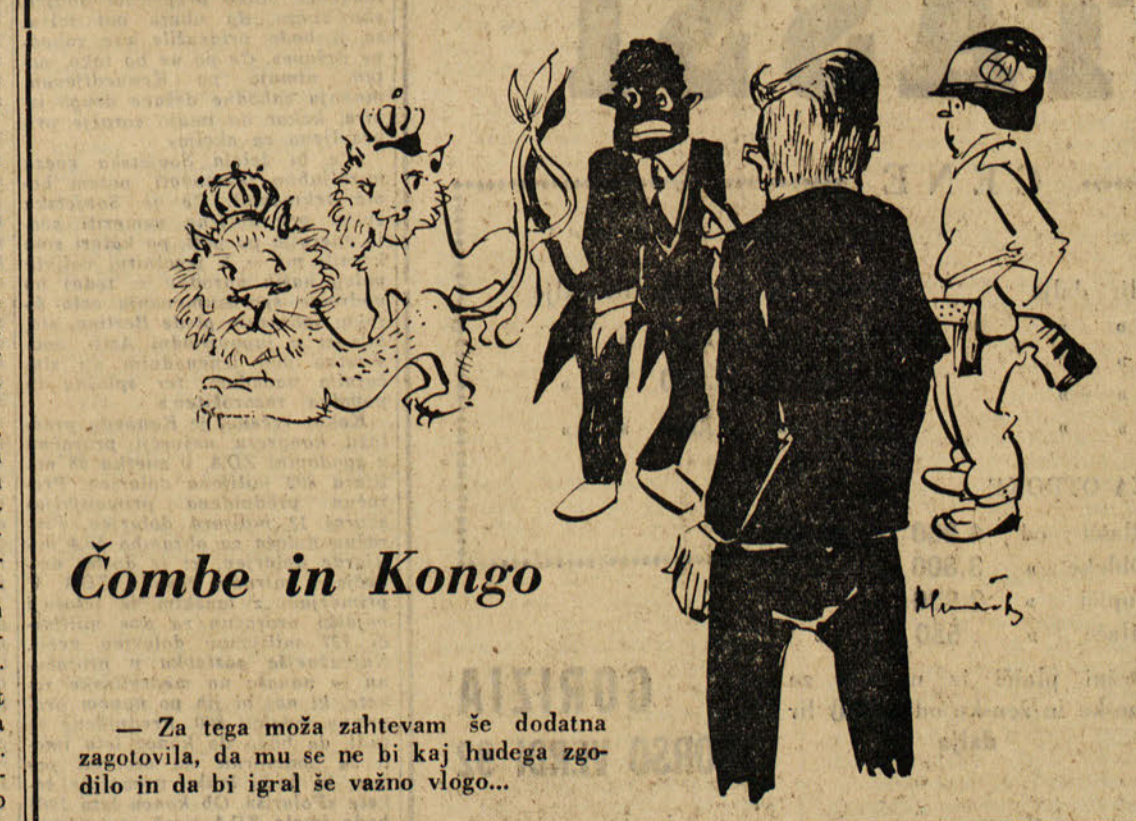
(Nadaljevanje na 2. strani)

DANES

Predsednik vlade Fanfani se bo danes dopoldne vrnil z obiska v ZDA v domovino. Med popojanji s Kennedyjem je v imenu Italije baje pristal na ustanovitvi več-krakih prekinjenih. V Bosni so v nasprotju z de Gaulleom, ki na to silo ni pristal. Fanfanijev pri-stanek je hkrati najvažnejši rezul-tat njegovega obiska. To pa bo posledica, ki bodo pre-kovala zloji vojaški okolišči. Vora ter pomeni: 1. pristaneč na-Italije na strateško linijo ZDA v na-sprotju s francosko; 2. potrdilo, da je Italija nasprotna kakršne-moli direktoriju v NATO, ter bo lahko enakovredno kontrolira-la uporabo te sile; 3. Italija ne bo mogla pristati na morebitno ustanovitev evropske atomske si-le na de Gaulleovo pobudo in 4. Italija se nadalje — kljub le-temu — priznava med za-hodnjimi vodilno vlogo ZDA. — Ugibanja o »Polarisih«, ki bi v prihodnosti nadomestili sedanja oporišča Italiji, pa so seveda še vedno le ugibanja in počakaj-te na vesti o konkretnih po-datkih Fanfanijevih razgo-vorov, tako rekoč na štiri oči, s Kennedyjem.

Brez dvoma je pri tem nadvse važno Nemnjevo stališče tako gle-de vstopa Anglije v EST kakor glede atlantskega atomskega obo-roževanja: 1. V Evropi, ki se je zaradi sporazuma de Gaulle-Ade-nau, ne desno, pomeni vstop Anglije v EST, da Nemce postopna politična integracija z Ev-ro-po, vsakega element za vzpo-stavitev ravnotežja v korist demo-kračnih sil, čeprav pri tem upoštevajo laburistične govore. 2. V svetu, ki mu grozi atomska uničenje, se nevarnost toliko bolj veča, kolikor bolj se veča števil držav z atomskim orožjem; zato nasprotujejo angleški ali franco-ski atomski oborožitvi. Kakor bi bili proti morebitni atomski obo-rožitvi Kitajske ali drugih držav. — Ko bo torej Fanfani poročal o svojem obisku pred parlamen-tom, bo morda verjetno na vse posledice teh Nemnjevih stališč. V skladu z načelom, da se po-lemika o sporih med komunisti-nimi partijami ne dramatizira je bila tudi vsebina govora delega-ta ZKI na berlinskem kongresu klub nezadovoljnih kitajskim na-padom na Jugoslavijo. Zato pa je govor najetel na tem večje odo-branje.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Čombe in Kongo

— Za tega moža zahtevam še dodatna zagotovila, da mu se ne bi kaj hudega zgo-dilo in da bi igral še važno vlogo...

ZDENEK JIROTKA

PRAVILA SO SPREMENILI

Gospod Piskor si je kahal čaj in od časa do časa tiho zakel. Takole proti večeri si je vedno kahal čaj in vedno tiho preklinjal. Nikdar pa mu ni prišlo niti v sanjah na misel, da se je način, s katerim si je pripravil svojo priljubljeno pijačo, v dolgih letih njegovega mladeniškega življenja razvil v komično točko, v kateri se stari, osamel, možakar s stisnjenimi zobmi bori proti hudobnosti samovarja, domisljivosti čajeve ponvice in nevzdržne najsivost kovinaste jake, napojenega s čajem.

«Kus», je dejal pridružen gospod Piskor, ker se je opekel in spustil kovinasti jakček v čaj, ki je vrel. Nekaj časa si je pihal v prste, potem je zagrabil dolge škarje in skušal s njimi ujeti veržico jake na dnu čajne ponvice. To je bilo naporno delo, ki mu ni šlo ravno najbolje od rok. V tem trenutku je nekdo potekal. Gospod Piskor je ob misli, kdo bi to mogel biti, prenehel s poskusi, obrisal škarje ob ročaj in dejal: «Napij!»

V sobo starega mladeniča je vstopil vitez, kakih 50 let star mož, ki je držal v naročju neki predmet, zavrt v bel svilen papir.

«Iščem gospoda Vaclava Piskora», je enostavno izjavil, kot če si ne bi bil gotov, da je prišel na pravi naslov.

«To sem jaz», je rekel gospod Piskor in dokončno odložil škarje.

Obiskovalec je vzel na znanje njegovo identičnost ter se kratko predstavil.

«František Dostal», je presenečeno odvrnil gospod Piskor. «S čim vam lahko postrežem?»

«Trenutek», je energično rekel obiskovalec, postavil takojšnji predmet na mizo, strgal z njega papirnati zavoj in z zanimanjem vprašal: «Ali je to vaše?»

Gospod Piskor je nekaj časa gledal na velik srebrni pokal z malim kipcem tekača na njegovem pokrovu in z napisi: «Najboljšemu tekaču v letu 1924 — Atletska unija». Nato je odkimal z glavjo.

«Ne», je odgovoril.

«Ne?», se je začudil gospod Dostal in v njegovem vedenju je bilo prvič opaziti majhno negotovost. Trenutek je zamišljeno obstal, nato pa obupano pogledal po sobi in v tem trenutku je zagledal dokaz, točneje, celo vrsto dokazov. V kotu sobe je stala steklena omara, polna pokalov, zastavic, plaket in drugih športnih trofej.

«Dovolite», je rekel gospod Dostal. Naglo je stopil k omari, nataknil na nos očala, si natančno ogledoval napise in zlasti se vgravinane letnice. Nato je pomembno pogledal praznino, ki je bila med vrsto pokalov, in se nato vrnil k mizi.

«Kako torej?», je strogo vprašal in uprl v gospoda Piskora jasen, prodirajoč pogled.

Gospod Piskor je zaprl oči, prestopil z noge na nogo in nato radovedno izdavi:

«Kako ste, prosim vas, prišli na misel, da sem vam ta pokal poslal ravno jaz? Saj sem napisal vendar popolnoma drugo ime odposilatelja in razen tega tudi izmišljen naslov.»

«Trenutek!», je rekel gospod Dostal in nekaj časa energično mahal s tesno se prilagajočim pokrovom pokala. Nato je iz njega potegnil dopis v rožnatem ovju in dejal:

«Tole vam je pisala neka gosposica v letu 1925. Toda pisma nisem bral, ampak sem vaš sedanji naslov ugotovil na prijavnem uradu.»

Gospod Piskor je zagrabil pismo, pogledal na naslov odposilatelja, nekoliko pomislil, nato pa stisnil iz sebe:

«To je bilo pred 30 leti. Bila je lepo in pridno dekle. Kaj je niste poznali?»

Gospod Dostal je presenečeno pogledal.

«Jaz? Kako bi mogel... saj je bila to vendar vaša znanca in ne moja.»

«To vem, toda stanovala je, mislim vsaj, v vaši ulici, ali vsaj tam nekje blizu...»

Gospod Dostal je presenečen za trenutek obstal in prodorno gledal gospoda Piskora, kot da bi se hotel spomniti na kakšno že zdavnaj pozabljeno zvezo. Nato je nemočno skomignil z rameni in se vrnil s pogledom k srebrnemu pokalu.

«Dovolite», je rekel gospod

Piskor, da vam vse skupaj pojasnim. Ali vam smem ponuditi skodelico čaja? Za našo povest je važno, da je imel pred 30 leti neki gospod Novotny krojaški zavod v uglednem malem mestu. Pozlačen napis njegove trgovine je sporočal, da je gospod Novotny «tailor for gentlemen», kar so njegovi odjemalci prebrali tako, kot je bilo napisano. Šival je baje kar dobro, kar pa na njegovem kratkem nameščenju Dostalu ni bilo videti. Sicer pa je razumljivo, da se mladi pomožni računovodja in inkasanti plačajo 420 Kč mesečno ni mogel oblačiti kot kak diplomat ali kot drug gentleman.

«Pojdite za tem frajerjem», je rekel nekake dne gospod Novotny gospodu Dostalu in mislil pod «frajerjem» gospoda Piskora, «in ne vrnite se brez denarja. Če si daje šivati obleke, jih mora tudi plačati. To, kako hitro zasa teči, mi ni prav nič mar. Meni je ne bo ušlo! In glejte, da vas ne bo pregovoril, da bo v najkrajšem času lta. Takoj! Plačujem vas kot inkasanta, zato kasirajte ali pa si poiščite drugo službo.»

Tako je rekel gospod Novotny in gospod Dostal je seveda šel za frajerjem.

«Ga ni doma», je rekla njegova gospodinja. «Toda vzel si je sprinterice in ga boste gotovo našli na igrišču.»

Gospodu Dostalu ni bilo čisto jasno, kaj je gospod Piskor vzel s seboj, kljub temu pa je šel za njim. In tako se je kot mladenič popolnoma neopornega tipa prvič znašel na igrišču malomeščanskega kluba. Na igrišču ni našel nikogar razen dolžnika, ki je vztrajno tekel okoli nogometnega igrišča brez kakršnega koli razumljivega razloga, tako da gospod Dostal ni vedel, kaj naj počne. Na gospoda Piskora seveda ni mogel kričati, saj je bil to konec koncev njihov naročnik in zato njegov gospod. Boječe je zato stopil k tekašču in potrpežljivo počakal trenutek, da se mu je tekač približal in mu mirno dejal, pri čemer je dvignil svoj melonasti klobuček:

«Dober dan, gospod Piskor, gospod Novotny se vam priporoča...»

Nato pa je presenečeno umolknil, ker se gospod Piskor sploh ni zmenil zanj in tekel naprej. Vljuden ravno mi, je pomislil gospod Dostal. Ko se je tekač zopet približal, je zakričal: «Menda bi morali plačati tisti račun!»

Toda gospod Piskor je pravilno dihal in tekel dalje, kot da se ga to sploh ne bi tičalo. Gospod Dostal ni vedel, kaj bi v tem nemogočem položaju, v katerem bi moral opominjati tekača, toda spomnil se je, da mu grozi izguba službe. Slednjič se ga je polastila neprilika, vendar v najbližji nevarna jezga plašnih ljudi. Ko je dolžnik zopet tekel mimo njega, je stopil na tekalnišče in pridržujoč si klobuček, začel teči za bežečim dolžnikom.

«Poslušajte», je pravil med tekom, «tega imam že dovolj, ker si ne morem dovoliti, da bi zaradi vas izgubil službo. Razen tega pa tudi nimam časa, da bi stal ob strani kot kak fantič in čakal, da boste tako ljubezni in prenehali teči. Boste plačali ali ne?»

Gospoda Piskora je vse skupaj že močno jezilo, zato je podaljšal korak in povečal hitrost. Toda gospod Dostal se ni dal ugnati kar tako v kozji rog. Tudi on je pospešil korak in razburjeno kričal v naročnikova usesa ostre stavke o neprimernem vedenju, o paradižanju na tuj račun in kategorično zahteval od gospoda Piskora, naj se ustavi. Toda gospodu Piskoru kaj takega ni prišlo niti na misel, kajti edina posledica teh besed je bila, da je še pospešil tempo tega nenavadnega tekmovanja.

Zal ni bilo nikdar zabeleženo, koliko krogov je tako gospod Dostal pretekel z ramo ob rami z gospodom Piskorom s plapolajočo kravato, gotovo je samo to, da je slednjič ozlovoljen atlet zapustil tekalnišče, ne da bi dokončal svoj trening, zaloputnil vrata slačilnice gospodu Dostalu pred nosom in se od znotraj zaklenil.

«Na to se ne bi bil spomnil», je dejal gospod Dostal nad na pol izpraznjeno skodelico čaja, «saj je minila že kar lepa vrsta let!»

«No vidite, jaz pa sem na

to vedno mislil in me je vedno pekla vest, da sem vam takrat napravil krivico.»

«Tak dajte no mir!», je zamahnil gospod Dostal dobrodušno z roko. Kdo bi se kaj takega po tolikih letih še sploh spomnil? Gospod Novotny me je takrat sicer res vrgel iz službe, ko sem se vrnil brez denarja, toda jaz sem si našel drugo službo.»

«Tega nisem vedel», se je začudil gospod Piskor. «To je bila torej tudi moja krivda. Toda jaz sem takrat mislil čisto nekaj drugega. Vi se za šport menda preveč ne zanimate, toda povedati vam moram, da sem bil takrat pred 30 leti na vrhuncu svoje športne kariere in v tistem času, gospod Piskor je zamahnil z roko proti stekleni

omari, «sem si nabral te posode. Zmagoval sem tekmo za tekmo in vedno, kadar sem prejemal nagrado zmagovalca, sem si dejal s čudnim občutkom krivde: «Gospodje, jaz poznam boljšega tekača! Poznam fanta, ki je mene, treniranega atleta, preganjal v navadnih čevljih, v plašču in s klobukom na glavi. In razen tega je še, namesto da bi pazil na dihanje, med tekom neprestano nekaj govoril in preklinjal. Če bi mu dali sprinterice, bi me premagal, kadar bi hotel!»

Toda jaz sem molčal, ker sem se bal za svojo športno slavo in ker sem vas gledal tako, kot je verjetno vaš krojaški mojster gledal na svoje

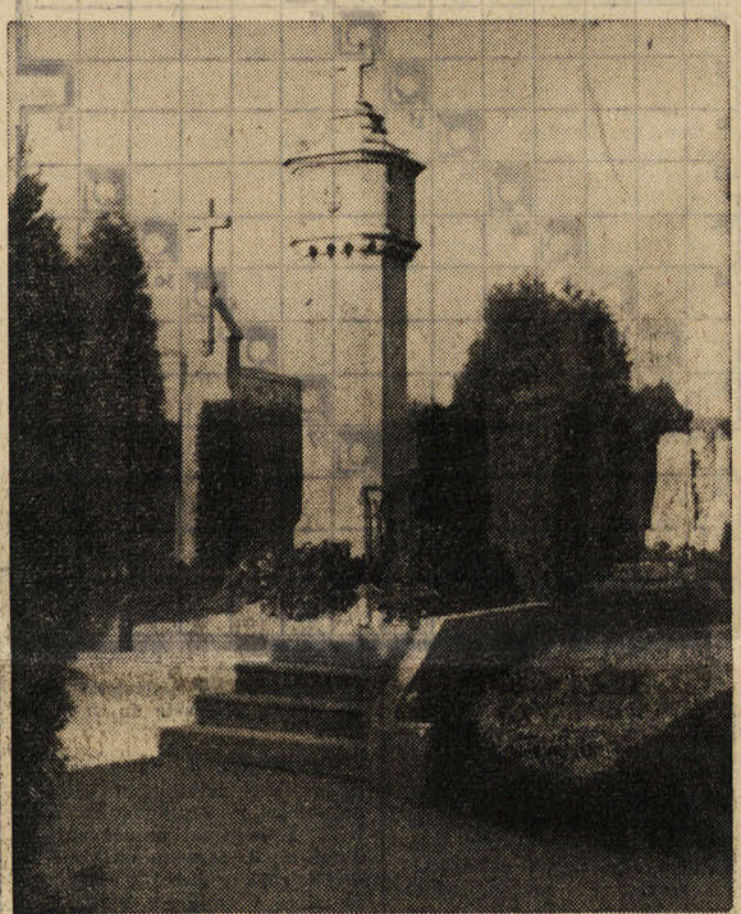
(Nadaljevanje na 5. strani)

Ilka Vaštetova: «Roman o Prešernu»

To je že tretja izdaja romana o največjem predstavniku slovenske književnosti

Ob Ilke Vaštetove Romanu o Prešernu, lahko ugotovimo več dejstev. Predvsem gre za ro-

man o največjem predstavniku slovenske književnosti, za roman o nesmrtnem Prešernu in

Prešernov grob v Kranju

Seliškar o dalmatinskih pomorščakih

Seliškar ima očitno zelo rad morje in je snov za mnoga svoja dela črpal iz burnih življenj na morju. Tudi njegova najboljša povest «Bratovščina sinjega galeba» se dogaja na morju in ob njem. Zato nas ne preseneča, da je Seliškar tudi za svojo najnovejšo povest črpal snov iz dogodkov in doživetij dalmatinskih pomorščakov v preteklem stoletju. Tedaj so se namreč nekateri pogumni dalmatinski mornarji odpravili v daljine dežele Južne Amerike, da bi tam iskali zlato. Toda ko niso našli zlata so tam ostali in se naselili, o čemer pričajo še danes njihovi potomci in njih naselbine na skrajnem jugu južnoameriške celine. Ta snov je zamakla Seliškara, da jo je uporabil za svojo najnovejšo povest «Jadra na robu sveta», ki je pred kratkim izšla pri Dolenjski založbi v Novem mestu. Dogajanje je pisavem postavil v glavni na jadrtalet postavil v glavni na jadrtalet postavil v glavni na jadrtalet

vrsta prikupnih likov iz sončne Dalmacije. Seveda ne manjka tudi hudobnežev, ki morajo nastopati v vsaki povesti.

V okviru te zgodbe pripoveduje pisatelj sproščeno, privlačno in zanimivo, tako kot zna s posluhom za mladino pisati samo Seliškar. Zato najdemo tudi v tej knjigi mnoge odlike, ki so značilne za večino Seliškarjevih mladinskih spisov. Predvsem je zgodba zanimiva in prikupna, razgibana kar se da, da vznehmira domišljijo mladih bralcev. Mestoma je seveda tudi napeta, vendar pa neni problematična. V njej nastopa kot rečeno vrsta oseb, dobrih

in slabih, nekaj takih, ki so smešne in nekaj takih, s katerimi sočustvujemo. Seveda ne manjka v zgodbi žalostnih in tragičnih trenutkov, toda na koncu se vendarle vse konča če ne srečno, pa vendar tako, da je vse lepo in prav. V povesti je tudi nekaj preprosti življenjskih resnic, nekaj modrovnanj, pa tudi nekaj navštevosti. Toda za mlade bralce bo to vendarle solidno napisano in prijetno branje, čeprav povest ne dosega niti «Bratovščine sinjega galeba» niti «Rudijana» in še katere druge Seliškarjeve stvaritve za mladino.

Sl. Ru.

C. WIJMANDS

Ko pride zima

Bilo je malo pred šestjo. Pošto v majhnem trgu bodo kmalu zaprli. Le poštni tajnik Brandt sedi še pri svojem okencu. Njegova tovaršnica, ki je bila povabljen na prosilavo nekega rojstnega dne, je že prej odšla domov. Daj ji je prosto, ker ob ponedeljkih popoldne tako ni veliko prometja s strankami.

Brandt je pospravil svoje stvari, da bi odšel. Obratnil se je bil že narejen, denar sortiran. Tedaj je nenadoma zaslišal korake na stopnicah pred vrati. Vendar še ni bilo, da bi nekaj želel, si je mislil. Takoj nato so se vrata odprla in Brandt je vzdignil glavo.

Zagledal je postavbo moža, ki se mu je počasi, s težkimi koraki bližal. Utegnil je imeti kakih šestdeset let in je bil videti zapuščen kakor kakšen potepuh ali berač. Bil je velik, čokat in obločen v umazano, vso zakrpano obleko. Klobuk si je bil potisnil globoko na čelo. Vendar pa je mogel Brandt vzlic temu opaziti, da je imel eno oko zakrito s črno obvezo. Obrl se ni bil vsaj tri dni, zakaj njegova brada je bila posejana s sivim strniščem. Obe roki je držal v hlačnih žepih. Iz desnega žepa skunčija mu je molel držaj noža s koščkom lesketajočega se rezila.

Brandta je spreletel mrzel srh. Mar mu namerava tujec kaj žalega storiti? Prizadeval si je, da bi si nadel miren izraz, in vprašal: «No, kaj želite?»

Mož se je razkoračil pred okencem. «Ste menda sami tu, kaj?»

Brandt ni odgovoril.

«Mar vam ni neugodno sedeti tako sami in brez varstva?»

«Zakaj?», je vprašal Brandt.

«Lahko bi se vam kdaj kaj pripetilo, mar ne? Na primer danes. Polknice so zaprte, ceste prazne. Vi pa imate najbrž precej denarja v blagajni.»

«Ni tako hudo», je odkimal Brandt. Z grozo je opazil, da mu je glava hripav. Bojim se ga, si je mislil, in strahu ni morem skriti. «Zelite znanje ali...?»

Mož mu je pretrgal besedo... «Kar je nekomu malo, je drugemu veliko. Marsikoga so ubili že zaradi dvajset šilingov. A več kot dvajset šilingov imate prav gotovo, kaj?»

«Danes je prišlo le malo ljudi, ki bi bili kaj vplačali, se je izogibal Brandt.

«Ah, kaj na pošti je zmerom toliko denarja, da se roparski napad izplača. Kaj bi storili, če bi vas sedaj napadel?»

«Kaj pa govorite?», je rekel Brandt nervozno. «Kaj hočete?»

«Da mi odgovorite na moje vprašanje: Kaj bi storili, če bi vas napadel? Mož se je predirno zarezal in potegnil desnico z nožem iz žepa.

Brandt je pomislil na telefon. Vendar se ni upal stegniti roke po slušalki. Nikoli še ni bil junak, grozeči nož ga je spravljal čisto iz ravnotežja in tu je sedel kakor trepetajoč kupček nesreče.

Mož se je sklonil naprej, ga zgrabil za službeni jopič in mu nastavil nož na prsi. «No, prijatelj, kaj pa sedaj?»

«Prosim vas, bodite usmiljeni. Doma imam ženo in otroka.»

«Kaj pa čekate? Roke gor! Takoj!»

Brandt je vzdignil roke.

V tem hipu je mož trzil nazaj, izpustil Brandta in se vzravnil. «Kaj?», je rekel zaničljivo. «Vi se niti ne branite? Z dobro merjenim udarcem bi me bili kar v hipu onemogočili za borbo, ko sem se bil tako sklonil k vam. Toda vi nimate prav nič poguma.» Nevoljno je zmajal z glavjo. «To so danes uradniki! Vpijejo usmiljenje! in takoj vzdignejo roke, namesto da bi se branili.»

Brandtu je bilo, ko da ne sme več verjeti svojim očem in ušesom: Mož se je obrnil, ne da bi se kaj počel, k odhodu in dejal: «Pa lahko noč. In nič ne zamerite. Premeril je prostor z nekaj dolgimi koraki. Tik pred izhodom pa se je še enkrat ozrl. «Nisem nasilen, zločinec, kakor ste opazili, samo potepuh sem. Vi bi mi bili napravili uslugo že s tem, če bi bili na vso moč klical na pomoč. Zima se bliža in rad bi šel spet nekaj časa za mrežo. Tam je topleje kakor v senikih pri kmetih. No, da, z vami se pač ne da nič opraviti. Morda bom kaj drugje našel partnerja.»

Nato je odprl vrata, smuknil vem in kmalu zginil v mraku jesenskega večera.

Prevedel Br. Kozinc

«LETA MOJEGA POTOVANJA»

Finžgarjeva avtobiografija

Prijetno in zanimivo branje, ki bo gotovo našlo še več novih bralcev kot jih je imela prva izdaja, ki je izšla leta 1957

Pet od devetih mladih literatov, ki so v priredbi slovenskih srednjih šol brali svoja dela na literarnem večeru 11. t.m. v tržaški Gregorčičevi dvorani. Nastopili so: Jurij Kufersin, Mara Debeljuh, Marinka Pertot, Nadja Krišćak, Marko Kravos, Filip Fischer, Stojan Spetič, Vladimir Klanjšček in Sergij Verč

Pravkar je izšla nova, po vrsti že sedma knjiga Finžgarjevega izbranega dela, ki ga je v redakciji Franceta Koblarja izdala Mohorjeva družba v Celju. S to knjigo bi po prvotnem načrtu bilo zaključeno Finžgarjevo izbrano delo, ki ga je pred leti zasnovala založba v počastitev pisateljevega življenjskega jubileja in pa zato, da bi najboljši Finžgarjeve stvaritve našle pot do novega, še širšega kroga bralcev. Zaradi lanske Finžgarjeve smrti pa se je založba odločila, da izdajo izbranega dela dopolni in doda še nekatere Finžgarjeve spise iz zadnjega obdobja pisateljevega življenja. Tako je izbrano delo sicer formalno in tudi vsebinsko zaključeno in zaključeno s sedmo knjigo, vendar pa je založba napovedala tudi izid osme knjige, ki bo predvidoma že letos prišla na knjižni trg.

Sedma knjiga Finžgarjevega dela prinaša en sam spis, pisateljevo avtobiografijo «Leta mojega popotovanja», ki je prvič izšla v knjigi leta 1957 in že takrat vzbudila pozornost. Prav vojna je bila namreč tista, ki je Finžgarju dala povod za začetek pisanja spominov in prav v tem letu je pisatelj tudi posvetil v njej precej mesta. Res je Finžgar pisal svoje spomine odrezan od virov v zaprti Ljubljani prva leta vojne. Po osvoboditvi pa je dodal poglavje o svojem življenju v vojnih letih in tako svoj spis zaključil šele leta 1952. Toda Finžgarjeva o-

sebnost, njegov ugled in njegov pisateljski sloves so bili tisti, ki so širok krog ljubiteljev domače književnosti opozorili na novo, avtobiografsko pisateljevo delo. Tako je izid knjige najstarejšega živečega slovenskega pisatelja vzbudil pred leti veliko zanimanje. Izid knjige je imel širok odmev pri kritiki. Knjiga je bila deležna vsestranskega odobravanja kritike, ki je to delo postavila na častno mesto v naši memoarski literaturi. Tako je kritika ugotovila, da Finžgarjeva biografija priteguje bralca z živahnimi, razgibanimi pripovedovanji in namernimi oznakami sodobnikov, zrelo življenjsko modrostjo, pa tudi z duhovitim humorjem. Drugi pa so spet poudarili pomen tega dela, ki zajema slovensko zgodovino zadnjih šestdesetih, sedemdesetih let. Vse te ugotovitve izpred nekaj let veljajo seveda še danes in je prav te značilnosti dela, poudariti tudi ob novi izdaji tega dragocenega pričevanja Finžgarja kot človeka in kot umetnika.

Urednik France Koblar pripoveduje v svoji spremni besedi o nastanku in značaju knjige ter poudarja, da je bil prvotni Finžgarjev tekst precej popravljen, zlasti skrajšan, ko je Finžgar prav na pobudo Mohorjeve družbe začel svojo biografijo pripravljati za tisk. Odpadla so tista mesta, ki niso bila tako povezana z javnim življenjem in nekatere najbolj osebnostne izpovedi. Zato je tudi ured-

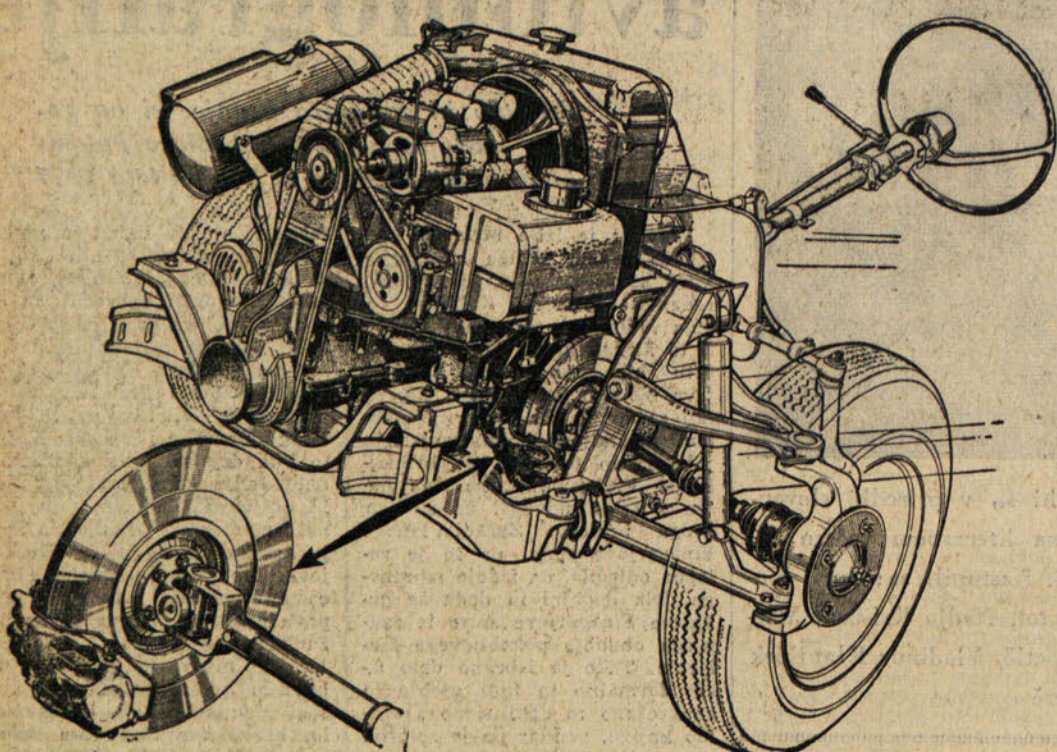
nik stal pred dilemo ali naj objavi Finžgarjevo avtobiografijo v taki obliki kot je prvotna izšla, torej po besedi, ki ga je za tisk priredil pisatelj sam; ali pa naj vzame za osnovo tekst, kakor je nastal v prvotni obliki. Urednik se je, kot to sam pojasnjuje, odločil za tako obliko, kot jo je imela avtobiografija ob prvem izidu. Urednik se je za to odločil, ker ga večjeje množice okolišnice, zlasti pa pisateljeva zadnja želja, vendar pa je nekaj dodatkov in pojasnil vseeno objavil v opombah, v spremni besedi pa je razložil nastanek in značaj tega dela.

Ni treba posebej poudarjati, da so «Leta mojega popotovanja» napisana izredno zanimivo, s prvim posluhom za čas in dogodke okoli sebe, za probleme našega političnega, kulturnega in družbenega življenja in da se v njih zrcali ne samo Finžgarjevo življenje temveč tudi čas zadnjega obdobja slovenske zgodovine. Zato ta knjiga ne bo zanimiva samo za ljubitelje Finžgarjeve proze, temveč za vse proučevalce naše kulturne zgodovine in vse, ki žele skozi avtobiografsko delo spoznati razmere pri nas v komaj minulem času. Prijetno in zanimivo branje bo našlo gotovo še več novih bralcev kot jih je imela prva izdaja.

Oprema knjige, ki je delo arhitekta Toneta Bitenca, je okusna in enaka kot pri ostalih knjigah izbranega dela, ki se lahko ponaša tudi s skrbno zunanjo podobo knjig. Nove pa so slike, ki še bolj poživljajo besedilo.

AVTOMOBILIZEM

NOVI MODEL DKW

Motor pri novem modelu DKW. Puščica kaže diskaste zavore

Kakor poročamo na drugem mestu naše rubrike spada DKW F 12 med glavne novosti avtomobilskih razstav v Bruslju.

Po zgledu ostalih evropskih tovaren je tudi DKW sklenila povečati storilnost svojega 700 cm vozila. Njen model, ki žanje veliko uspeha posebno po Jugoslaviji, medtem, ko ni v Italiji doživel tako velikega razmaha, smo že predstavili v naši rubriki, zato se bomo sedaj omejili le na opis glavnih razlik in lastnosti.

V nasprotju s sedanjo težnjo proizvajalcev, si DKW pri načrtovanju novega modela ni postavila kot cilj ekonomičnost, in znižanje proizvodne cene. Odlučila se je raje za drugo pot, ki dovede do začetno višjih stroškov, ki pa prinese svoje sadove pozneje, ko omogočajo daljšo življenjsko dobo in znižajo režijske stroške.

DKW ima vse pritikline, kar jih normalna vožnja zahteva, celo vzglavnik za cigarete, tepihe, dvojni žaromet za ritensko vožnjo itd.

Tudi v novem modelu je karoserija čvrsto pritrjena na močni kasiji. Zunanja linija je v glavnem ista, spremembe dobimo na zadnjem delu karoserije, kjer so luči na novo narisane. Karoserijo lahko delimo na razne sestavne dele, kar omogoča ceneno zamenjavo posameznih kosov.

Mehanično ne predstavlja vozilo nobenih izrednih novosti, ker osnova motorja in menjalnika je vedno ista. Zanimiva je, kakor je razvidno tudi iz slike, nastavitev prednjih diskastih zavor tik ob menjalniku, kar omogoča, da se vozilo boljše prilaga cesti, ter izboljšuje tudi okretnost.

Motor, katerega delovna prostornina je narasla na 900 cm, se odlikuje po svojih pospevalnih sposobnostih. Vozilo doseže hitrost 90 km na uro v samih 13" 100 km na uro pa v 23". Maksimalna hitrost je 125 km na uro, vendar proizvajalci trdijo, da je to tudi vozna hitrost.

Olje pritiska iz ločenega rezervoarja preko avtomatičnega dovodila, poraba olja ne presega 1 odst. goriva.

Cena vozila ni bila še javlje-

na, vendar je sklepati, da bo avtomobil stal približno 6800 mark.

Po želji bodo proizvajali tudi izvedbo z menjalnikom, ki se streho ter avtomatično sklopko Saxomat.

NOVOSTI NA RAZSTAVI V BRUSLJU

O avtomobilskih salonih je bilo mnogo govora v preteklih mesecih, ko so se vrstili drug za drugim. Po dvomesečnem premoru je 16. t. m. otvorila svoje prostore tudi bruseljska razstava.

Po mnogih letih bo ta salon spet prišel do istega ugleda, ki je v zadnjih sezonah nekoliko ohlapel. Nekateri evropske znamke so si izbrale prav to razstavo za prvi javni nastop svojih zadnjih modelov, druge pa, ki po navadi se niso odzvale povabilu organizatorjev, so letos v svojih standih manjale vsaj lastno proizvodnjo, ker menijo, da se bodo tako uspešneje borile z naraščajočo konkurenco.

Glavne novosti so Isar 1204

EMERY GT - DVA MOTORJA

Običajna vozila imajo motor spredaj ali zadaj, angleška BMC pa pripravlja poseben avtomobil, ki se bo ponašal kar z dvema motorjema, prvi bo pogonjal prednja kolesa, drugi pa zadnja. Vozilo, ki bo zmoglo 240 km na uro, je posebno predelan za znani in uveljavljeni model Mini-Morris. Pripravljajo ga v garaži svetovnega angleškega ekroja Paula Emeryja. Ta je narisan pod vodstvom karoserije in doloci kot material za njeno izdelavo fibreglass.

Z novim vozilom, ki bo označeno z imenom Emery GT, bo BMC skušala prodreti na ameriški trg. Vozilo bo stalo 1500 funtov (približno 2.550.000 lir). Motorja bosta delovala na vsa štiri kolesa, kar bo omogočilo velike pospeške. Dvolutrska delovna prostornina (1994 cm) bo omogočila temu modelu enake vozne sposobnosti kot jih ima Jaguar E.

(štirisedežni coupe), nov model Humber, Ford Taunus 12 M eTS z motorjem 1500/ccm, ter DKW eF 12.

Novost predstavlja tudi Rambler, ki jo grade v belgijskih Renaultovih delavnicah v Harenu. Scania-Vabis pa razstavlja zadnje modele industrijskih vozil.

Salon, ki je v zadnjih letih imel le državni sloves, si je tako spet pridobil ugled, ki ga je užival, ko so v njem ameriške tovarne predstavljale evropskim kupcem svoja vozila.

Važnost salona je tudi posledica tega, da je Belgija z novimi tovarnami, ki so jih zgradili Francozi in Amerikanci na njenem ozemlju, sama postala proizvajalec avtomobilov.

Letošnji salon je kompletna razstava modelov zadnjih mesecev. Na njem dobimo osebnostne avtomobile, največje tovornjake, motorje, kolesa in roulotte. Skupno nastopa 308 znamk na 340 razstavnih prostorih. Svojo proizvodnjo osebnih avtomobilov razkazuje 33 znamk, levji delež si je zagotovila Ford, ki sama zavzema devetino vsega prostora.

MOTORJA

Motorja ne bosta revolucionarna, proizvajalci so se raje odločili za že uveljavljen Cooper 997/ccm, ki že nekaj let žanje splošno odobravanje. Mala serijska proizvodnja bo stekla v šestih mesecih.

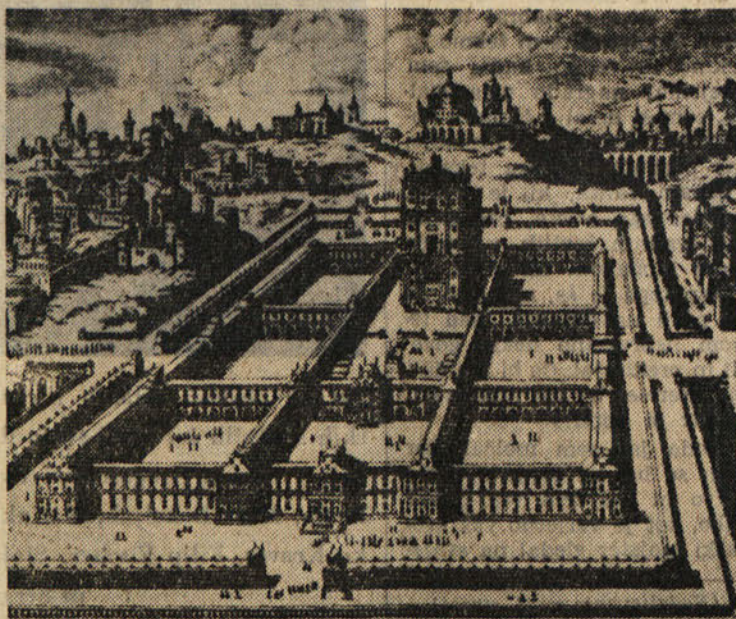
Emery GT ne bo prvo vozilo z dvema motorjema. V zgodovini športnega avtomobilizma dobimo že nekaj podobnih primerov. Tako je Tazio Nuvolari zabeležil s posebnim dvomotornim vozilom Alfa Romeo že leta 1935 svetovna rekorda za dirkalna vozila na kilometri in na miljski progi. Z dvema motorjema je bila opremljena Citroen model 4x4 Sahara, ter v bližnji preteklosti imamo celo neko Fiat 500.

Ako nas spomin ne vara, so svoj čas proizvajali celo vozila s štirimi motorji. Načrte za ta vozila je pripravil Ettore Bugatti.

ZGODBA O HERODU

Začel je in končal v krvi

Ni bil Jud - Vladal je 33 let - Porušil in sezidal je tempelj - Umoril je tudi svojo ženo in sina

Tempelj v Jeruzalemu, kakor ga je sezidal Herod

Okoli leta 63. pred našim štetjem je v Judeji nastal hud boj za prestol med bratoma Irkanom in Aristobulom. Vendar pa ni bil prvi ne drugi zmaga. Njune moči so bile enake. In zato sta zaprosila rimskega vojskovodjo Pompeja, da bi bil razsodnik v njunem sporu.

Pompej je brez oklevanja sprejel vlogo razsodnika med obema bratoma in odločil, da pritiče prestol Irkanu.

Aristobul, ki je pričakoval, da bo Pompejeva odločitev, njemu v prid, je bil zelo užaljen in ni hotel priznati take razsodbe. S številnimi somišljeniki se je zatekel za obzidje prestolnice Jeruzalema, trdno odločen, da na bo prepustil oblasti svojemu bratu.

Irkan pa tega bratovega početja ni gledal križem rok. Takoj je zbral svojo vojsko in začel oblegati Jeruzalem, da bi prisilil bratu k predaji. Tudi Pompej se mu je pri tem pridružil. Irkan kot tudi Pompej sta bila trdno prepričana, da bosta kaj kmalu opravila z uporniki. Vendar pa ni bilo tako. Aristobul se je s svojimi vojskaki utaboril za visokimi zidovi templja, kjer so vzdržali polne tri mesece. Šele zvišali se je posrečilo ukončiti jih. Pompej je namreč dobro vedel, da oblegancem njih judovski vera prepoveduje vsakršno delovanje v soboto. Torej tudi vojskovanje. Zato je odredil, da so prav na soboto izvedli vse priprave za naskok. Prinesli so dolge lestve in jih nemoteno naslonili na obzidje. In ko je bilo vse pripravljeno, so naslednji dan z vseh strani hkrati napadli. Kljub temu, da so se Aristobulovi vojskaki hrabro branili, so se morali nazadnje vdati. Premoč napadalcev je bila prevelika.

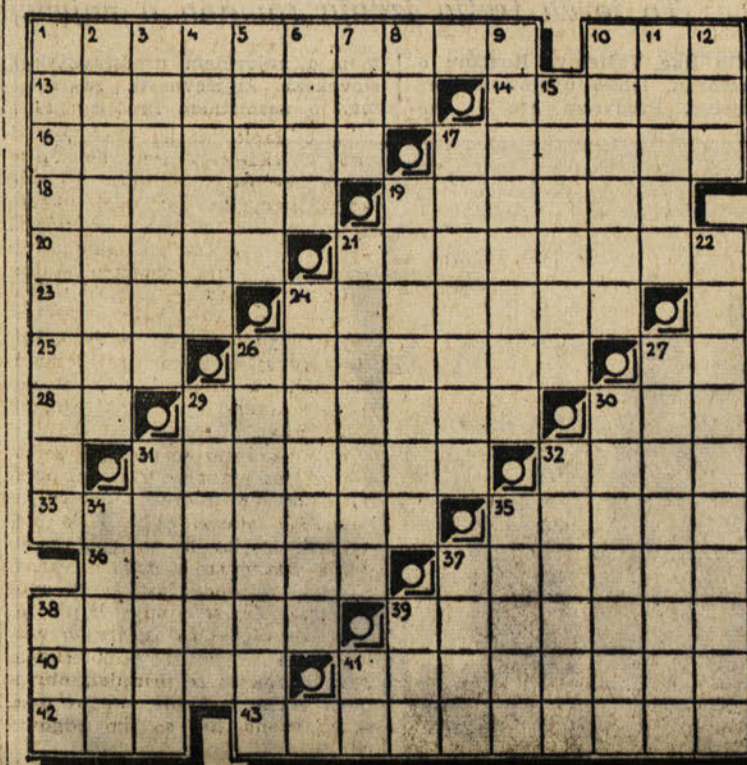
Pompej je prepovedal svojim vojakom izropati tempelj, pač pa je zahteval, da mu morajo izplačati premagani Judje 10.000 talentov. Judje so utrpeli takrat več kot 12.000 mrtvih. Irkan je bil izvoljen za kralja in velikega duhovna, vendar pa je bila Judeja povsem odvisna od Rimljanov, ki jo je upravljal rimski zaupnik Antipater Edomski.

Dvajset let pozneje so se Judje ponovno poskušali osvoboditi. Vzdignili so se zoper Rimljane in njih judovske podrepanke. Rimski guverner v Siriji, Longine, ki je upravljal tudi Judejo, je kmalu zatrl upor in ujet 25.000 Judov, ki jih je potem prodal v sužnost. Kmalu zatem je umrl Antipater Edomski, velik prijatelj in sodelavec Rimljanov in njih zvesti hlapec. Rimljani so postavili za kralja v Judeji in Edomu Antipatrovega sina Heroda.

Sosedni Parti so izkoristili trenutno zmešnjavo, ki je nastala ob smrti Antipatra ter jeli osvajat kos za kosom Judeje, prodirajoč naravnost proti prestolnici Jeruzalemu, da bi tam ustoličili Antigona, zadnjega člana dinastije, ki je vladala v deželi, preden so jo osvojili Rimljani.

Herod je brž zbral veliko vojsko in z izdatno pomočjo Rimljanov, se mu je posrečilo odbiti napad Partov in ujeti celo Antigona samega, ki ga je izročil Antoniju, da bi ga dal usmrtiti kje daleč od Judeje. Sam pa se je krvavo maščeval nad ostalimi ujetniki.

(Nadaljevanje na 5. strani)

VODORAVNO: 1. pustiti skozi, dati prehod; 10. poželenje, strast; 13. malenkost, nepomembna stvar; 14. ustanovitelj ruske države; 16. nekdanja država v Mezopotamiji; 17. kovanina; 18. vdelati v tkanino; 19. dlakovec, pikolovec; 20. iranski nomadski narod sarmatskega porekla; 21. močan, zdrav človek; 23. ime znane italijanske filmske igralke; 24. zgornja; 25. češka pritrilnica; 26. koruzna jed; 27. kem. znak za prazgodim; 28. egipčanski sončni bog; 29. vrsta sveče; 30. latinski predložek, ki pomeni v tujkah pristava, privrženec; 31. krotenje ognja; 32. tek čez dno in strni; 33. nepopolne rime; 35. kozmetična mazila; 36. iveri, odpadki pri drvarjenju; 37. ognjeniško žrelo; 38. čudovita alpska dolina pod Triglavom; 39. delati neigibno; 40. predrimski železna doba (po najdišču v Švici); 41. starostenska mestna hiša; 42. ljubkavalno žensko ime; 43. juž.

noameriško in avstralsko iglasto drevo, ki zraste do 65 m visoko.

NAVPIČNO: 1. naziv za Mihaelove četnike in njihovo organizacijo v Sloveniji med NOB; 2. predmet proučevanja v botaniki; 3. ranjeno od zbodljave; 4. reka v Južni Ameriki, ki se izliva v zaliv La Plata; 5. v curku izliti; 6. žari, blišči; 7. krajevni prislov; 8. oslovski glas; 9. gibanje za priključitev narodne manjšine k matični državi; 10. občina, soseska; 11. preprosto krmilo na ladji ali splavu; 12. pristanišče v Izraelu; 15. nade, optimistične pričakovanja; 17. med NOB aktiviste na terezu; 19. pokrajina ob največji nemški reki; 21. zgib, obdelana na bilki; 22. avtomobilsko ohlajenje; 24. učeska v zavodu; 26. grozna, fantastična; 27. tilan iz starogrškega mita, v prenesenem pomenu človek, ki se žrtuje za visoke cilje ali ideale; 29. platnena, 30. vmesne stene; 31. biti v plamenih; 32. prodajalec razne šare, branjeve; 34. del knjige; 35. krasotica; 37. vpijče glas; 38. pod v hiši; 39. kratka za shrvat-ski; 41. veznik.

Novoporočenca

Ona 58 let, on 104

V Las Vegasu sta se pred dvema tednoma poročila Edna Vils in Herbert Miller. Nič čudnega, toda nevesta je stara 58 let, ženin pa 104

Grafolog odgovarja

SAMOSTOJNA: — Zaradi izrednih okoliščin, v katerih se omenjena oseba nahaja, je opaziti pri njej nekaj negativnih psihinih motenj, katere pa nimajo stalnega značaja. Popolnoma pravilno jih lahko označimo kot prehodne pojave. Sicer vidimo naravni pesimizem, kateri pa ima svoj izvor v dejstvu, da je oseba obrnjena zelo navznoter in nikakor ne more pravočasno reagirati na svoje notranje doživljanje, pa najsaj bodo pozitivna ali negativna; ta reaktivna počasnost je kriva marsikateri nejevolji.

DANICA-MARIBOR: — Ste precej samostojni in svoja dejanja izvajate premišljeno, ne da bi se pustili voditi čustvom v preveliki meri. Pazite pa, da pri svojem ocenjevanju proniknete

V upanju, da bomo tudi po dobi

tudi do najneznatnejših činiteljev, zaradi česar skušate združiti premišljenost in jasno presojo v mež, s katerim si utirate pot skozi gosta presenečenja življenja. Imate močno razvit ponos in cast, zaradi česar vam bodo odgovarjala predvsem taka delovanja v okolju, katera prinašajo moč in ugled.

IRMA: — Prav veliko mero optimizma pri vas ni mogoče odkriti. Prav razumljivo je zaradi tega dejstva, da se pogosto nahajate na razpolo, ker je samostojnost še nezadostna. Sami

Veliko brenem dan na dnem

ste prišli do enakih zaključkov, zaradi česar skušate združiti premišljenost in jasno presojo v mež, s katerim si utirate pot skozi gosta presenečenja življenja. Imate močno razvit ponos in cast, zaradi česar vam bodo odgovarjala predvsem taka delovanja v okolju, katera prinašajo moč in ugled.

VERONIKA: — Marsikdaj skušate posnemati okolje, ker pa ste za pravilno presojo ukrepov, katere napravijo odrasli, še premladi, vas čisto prime jeza. No, kar lepo počasi in premišlje

novpa ali pa je brez smisla.

no naprej in odvadite se pripravljenosti dosegati cilj za večjo žrtve, kakor je sad, katerega naj vam prinese, sploh vreden. To naj bo vaše osnovno merilo pri nadaljnjih ukrepanjih, če hočete biti uspešni. Čustveno se hitro zanesete, zaradi tega niso pogosta burna doživljanja pri vas nobena posebnost.

AKVAMARIN: — Čustva so globoka in s tem v zvezi tudi bogato psihično življenje. Močno razvit razum ima za posledico realno ocenjevanje okolja; pazite se pretiravanja v tej smeri.

Mogla bi objektivno ugotoviti

kajti kritike morejo postati preostre; vsi skupaj pa smo le ljudje: eni ga polomijo preje, drugi kasneje ali obratno. Čim manj prostora v svojem mišljenju odstopate dolgotrajnemu razmišljanju, misleč, da boste dosegli še boljše rešitve, kakršno že imate. Prav tako zatrite v kali vsak pojav pesimizma.

Piše: J. Fabul

KAVBOJE in ZLOGLASNA OLPA

Piše: Suši

HOROSKOP

Veljaven od 20. do 26. januarja

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Vode se bodo pomirile in vaš čoln bo mirno pristal. Vsaka zaskrbljenost je odveč. Če se z drago osebo ne boste dobro razumeli, pomeni, da nekdo rovari proti vam. Zadeva se bo že razčistila. Napeto poklično delo.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Odpri se vam novo razdobje v srčnih zadevah. Spoznali boste osebo, ki vam bo všeč, a ne smete biti nestrplni. V poklicnem delu boste naleteli na ovire, ki vas bodo prestrašile.

DVOJKA (od 21. 5. do 20. 6.) V srčnih zadevah boste dosegli intimno zadovoljenje. Ne razburjajte se zaradi nevoščljivih jezikov, ki bi vam radi škodovali. Nekaj dni napornega dela, toda uspeh je zagotovljen. Prijatelji vas bodo zaželeli za drago osebo. Obisk znancev.

RAK (od 21. 6. do 22. 7.) V odnosih do drage osebe morate biti odkritosrčni in posteni, predvsem pa zelo uvidni, sicer vam bi zamerila, ker bo rahločutna. V poklicnem delu vas čakajo nove naloge, v družini pa veselo novice. Zaskrbljenost zaradi finančnih zadev.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Obzorje se jasni in sreča vam bo naklonjena tako v srčnih, kakor tudi v poslovnih zadevah, toda v ljubezni morate biti bolj dosledni, v delu pa bolj vztrajni. Močnost zanimivega potovanja, ki vam bo zelo koristilo.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) V osebnih zadevah nobene spremembe. Draga oseba vam je zvesta in vaša sumničarstva so neupravičena. V poklicnem delu boste naleteli na težave, ki jih boste premagali s pomočjo zvezd prijatelja.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Verjetno se boste kesali, če boste v ljubezenskih zadevah kot metuljček. Privoščite si malo oddiha in razvedrila po napornem delu. Uredili boste važno poslovno zadevo in uresnili neko skrito željo. Važen razgovor. Pismo.

SKORPIJON (od 23. 10. do 21. 11.) Pustite ob strani ljubezensko zadevo, ker so zdaj bolj važne pereče stvari, predvsem poklicno delo. Vložiti morate vse svoje sile in se krepko lotiti dela, sicer vam bo žal. Pazite na svoje zdravje, zlasti na živce. Lep izlet.

STRELEC (od 23. 11. do 21. 12.) Vsa se mora zavedati, da je sam svoje sreče kovač. Tudi vi. Malo pomislite, pa boste ugotovili, da ste predvsem sami krivi, če ne gre vse tako lepo kot si želite. V poklicnem delu se vam obeta uspeh.

KOZOROG (od 23. 12. do 20. 1.) Ne belite si glave zaradi srčnih nesrečnosti, ker je čas najboljši zdravnik. V poklicnem delu boste dosegli uspeh, če ne boste zanemarjali stvari, ki vam se ne zdijo važne. Možnost postranskega zaslužka. Poslovno potovanje in razgovori.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) V ljubezenskih zadevah vam bodo zvezde naklonjene, a ne smete biti trmasti in ne smete skakati z veje na vejo. V poklicnem delu boste uveljavili svoje zamisli, če jih boste znali utemeljiti. Prijeten izlet z osebo, ki vam je zelo pri srcu.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) V srčnih zadevah ni posebnega, čeprav se vam bo zdelo, da vam je sreča naklonjena. Ne zanemarjajte poklicnega dela. Nudila se vam bo priložnost za dober zaslužek, toda ne boste padli kar z neba. Pismo.

VZ NASŠIH KRAJEV

T E D E N

Sindikalno obzorje se je v tem tednu ponovno zatemnilo, v prvi vrsti kot posledica razbija pogajanj med kovinarskimi sindikati in Confindustrio. V okviru vsedržavne stavke kovinarjev zasebnih podjetij, je tudi v Trstu stavaljo v petek popoldne kakih 800 delavcev, kar so ostala podjetja, v katerih dela 2200 delavcev, medtem že sklenila ločene pogodbe. Stavka je v celoti uspešna, na skupščini pa so stavaljoči sklenili, da bodo stavkali tudi v sredo, seveda samo v tistih podjetjih, ki dotlej ne bodo podpisala pogodb.

Precej razburjenja je povzročila tudi suspendiranje 17 delavcev v podjetju «Saldas». Toda naklep lastnika podjetja se je v celoti izjalovil, tako da je moralo podjetje suspendijo preklicati in povzati vse delavce zopet na delo. V torek je ločeno pogodbo podpisalo tudi podjetje Machne.

Potovanje tržaške gospodarske delegacije v Prago kot vse kaže ni doseglo želenega rezultata. Delegacija, ki je morala skleniti in podpisati novo pogodbo s češkoslovaškimi podjetjem «Cehofracht» za češkoslovaški tranzit skozi Trst. Do včerajšnji prihod v Trst, pač pa bo prišlo šele v marcu, ko bo prišla v Trst posebna češkoslovaška delegacija, ki bo tudi na licu mesta proučila pogoje tržaškega pristanišča. Ko je predsednik tržaške trgovske zbornice, ki je vodil delegacijo v Pragi, v petek popoldne o tem na sestanku izvršnega odbora, je tudi izjavil, da bo trgovska zbornica protestirala proti uvedbi davka IGE na blago v tranzitu, da bo zbornica nakazala 10 milijonov lir za nove poboje na tržaškem velevozu, da je zbornica naklonjena pobudam devinske - nabrežinske občine za industrijski razvoj na njenem področju in da so bili o dobrih vsi izvozni kontingenti za sejem Alpe-Adria. V zvezi s tranzitom CSSR-Trst naj še povemo, da bo še ta mesec na Dunaju konferenca železnice upravljavcev Italije, Avstrije, CSSR in Jugoslavije glede železniških tarif.

V torek so na svečan način otvorili novo sodno leto. V svojem govoru je državni pravnik dr. Miglardi poudaril zgodovinsko nalogo Tržčanov, da delajo za zblizanje med romanskim, slovanskim in germanskim svetom, načel pa je tudi zanimivo vprašanje oblastne kompetence v okviru nastajajoče dežele Furlanija-Juljskega kraja.

Ob tej priložnosti je bil objavljen tudi seznam vseh sodnih funkcij za leto 1963. Pri tem smo morali ugotoviti, da med našimi 100 funkcijami sodnikov, ni niti enega Slovenca, med 36 dodatnimi funkcijami izvedencev pa samo 9 Slovencev.

Istega dne so v Trzinu splovili veliko in najmodernejšo potniško ladjo «Oceanica», katere splavitev bi morala biti v soboto, a je odpadla zaradi neugodnih vremenskih pogojev.

Na Optičnih so včeraj dopolnili nove otroke železniško postajo, ki bo znatno prispevala k hitrejšemu prometu.

Slovensko kulturno življenje je zopet imelo osrednjo točko v okviru Slovenskega kluba, kjer je v torek predaval o življenju naših ljudi v Benetjah Viljem Černo. Predavanje je bilo zelo lepo obiskano. Nedvomno pomemben dogodek pa je predstavljalo v tem tednu tudi prvo povojno gostovanje tržaškega Stalnega gledališča v Ljubljani in v Zagrebu. Ob tej priložnosti so bile znova poudarjene želje, naj bi tudi to in še nadaljnja izmenična gostovanja prispevala k medsebojnemu spoznavanju kulturnih vrednot in kulturnega enovanja ter k utrjevanju dobrega in konstruktivnega sosodstva.

Precej vode je moralo steči pod soškimimi mostovi, preden so vodilni ljudje goriske občine spoznali, da je odporniško gibanje pridobilo domovinsko pravico v vsej Italiji in da bomo morali tudi pri nas sprejeti uradni odnos do takrat imenovanega drugega republike. Spoznali so, da niso več časi poveljevanja pripadnikov «Decime MAS», pa čeprav so mrtvi. Do tega spoznanja so prišli dokaj let prekasno, toda se vedno ob pravem času. Medtem ko so po vseh večjih in manjših italijanskih mestih po padlih protifašistih, smo v Gorici bili protifašisti, smo v predstirni dnevi. In se sedaj so se odrekli domaćim imenom padlih partizanov, talcev protifašistov, ampak so pocalili imena ljudi, ki ne kažejo pomeni v vsedržavnem merilu. Zato je socialdemokratski svetovalec Pantini povsem

upravičeno predlagal, njegov predlog pa so odobrile vse skupine v občinskem svetu, razen misovcev, naj se v bodoče upoštevajo imena deportiranih židov, ustrelnih talcev na Gradu, skratka ljudi, ki so poustvarjali specifično gorisko odporniško zgodovino.

Na ljudsko prosvetnem področju v tem tednu smo zabeležili dva dogodka, ki zaslužita našo pozornost. Najprej naj omenimo prvo gostovanje vokalno - instrumentalnega ansambla bratov Avsenik v Gorici, ki bo drevi ob 20. uri v prosvetni dvorani. Za gostovanje vlada veliko zanimanje, kar dokazuje izreden odkup vstopnic v teku tega tedna. Takšnega odkupa v predprijavi ni nismo zabeležili za noben ansambel, ki je gostoval v tej dvorani. Drugi dogodek z ljudsko prosvetnega področja, z značilno, športne prireditve, pa je turnir v prireditvi SPZ med ekipami prosvetnih društev z Goriske v namiznem tenisu. Ne da bi se spustili v podrobnosti tekmovalnih in sam končni izid, naj vendarle pripomnimo, da je športni dogodek predstavljal dokaj množično mobilizacijo mladih sil in ustvaril s tem osnovo za nadaljnje udeleževanje mladine v tej športni panogi v okviru svojih društev kakor tudi začetek tekmovalnih prireditev, ki so v načrtu.

ZLATA POROKA

Včerašji v Ulici Marconi 18 pri «Bursovi» imeli veliko slavo, saj sta mati Marija in oče Franc praznovala zlato poroko.

19. januarja leta 1903 sta si v cerkvi v Krepelj pri Dutovaljih objubiljo večno zvestobo Marija Tavec in dr. Krepelj in Franc Brus iz Skofelji pri Sežani. Od takrat si naša slavljena že dolga petdeset let delita vse dobro in težave skupnega življenja.

Slavljenec je že kot otrok prišel v Trst in tu živel pri sorodnikih. V Trstu se je tudi solal in potem delal najprej v pivovarni Dreher, nato pri železnici in več kot štirideset let pri Tržaškem Lloydju. Sedaj po tolikem trudu in delu uživa zasluženi počitek. Čeprav je že kot otrok prišel v mesto, ni nikoli zatjati svojega naroda in materinega jezika ter je ostal zaveden Slovenec. Bil je tudi več let odbornik «Konsumne zadrage» in član delavske organizacije.

Njegova soproga Marija pa je po osnovni šoli več let služila v mestu a ob prostem času je tudi ona zahajala v Narodni dom pri Sv. Ivanu, kjer je na nekem Sokolskem slavi spoznala takrat mladega Franca ter se čez nekaj let tudi z njim srečno poročila. Kot prida mati in skrbna gospodinja je tudi po poroki vedno delala in tako doprinesla svoj delež pri vzdrževanju družine, saj je povila štiri otroke, od katerih sta samo dve živa. Kot zavedna Slovenka sta vzgojila svoje otroke v ljubezni do materinega jezika in v naprednem duhu.

V času narodnoosvobodilne borbe sta tudi ona dva - kot vsi člani družine - pomagala po svojih močeh in doprinesla svoj delež za zmago pravice.

Slavljenca sta od vsega začetka zvesta čitatelja našega dnevnika ter se čitastim njihovim otrokom, vnukom, sorodnikom in vseh prijateljev pridružujeta tudi uprava in uredništvo Primorskega dnevnika z željo, da bi preživela še mnogo skupnih zdravih in srečnih let.

M. M.

NABREŽINA

Naj nekaj povemo, kar se tiče naše in ostalih vasi naše občine. Ni nam prav nič všeč, kar opazimo na naših (slovenskih) osnovnih šolah. Ko namreč zaradi bolezni izostane kakšna učiteljska moč, jo takoj nadomesti druga, kar je pravilno, ker bi sicer trpel pouk. Za namestnika ni težav, saj je dovolj nezaupljivega učitelja. Ne vemo, kaj je krivo, da za slovenske šole ni istega merila kot za italijanske šole, vsaj tako kaže praksa. Dotim je za italijanske učitelje takoj namestnik, mora slovenski razred nekaj dni na to čakati. Ni dovolj, da je slovenska šola v marševski pripravnici, treba je, da smo še v tem na slabšem.

V RAJBLJU ŽE 53 LET NE POMNIJO TAKEGA POTRESNEGA SUNKA

Hude posledice razstreljevanja: razpokane hiše in mnogo strahu

Starejšim rudarjem je še živo v spominu dogodek iz leta 1910, ko se je v rudnik pogreznila bolnišnica - Stanovanci v razpokanih hišah zahtevajo nova stanovanja

Pretekli ponedeljek — bilo je točno 21.25 — je marsikakšnega vaščana pogolajalo in stanovanja in tudi s postelje na cesto, kjer je termometer kazal 19 stopinj pod ničlo. Kaj se je zgodilo?

Ko je druga izmena rudarjev razstrelila v rudniku mine, so se ssesedi skladi, ki spremljajo glavne predelovalne točke pod vasio, in sicer v smeri jug-sever ter jugovzhod-severozahod. Obe predelovalni se križata tik pod vasio Rajbelj. Posledica razstrelitve min je bila izredno huda, saj vaščani, ki so sicer razstreljevanju vajeni, ne pomnijo takega sunka — oziroma dveh, ki sta si sledila v presledku dveh sekund. Prvi je bil izredno močan, drugi pa malenkost slabši. V vasi po pokale šipe na oknih raznih hiš in s streh so padale opeke ter kosu ledu. V barih so s polic zgrmale steklenice, tu in tam se je prevrnil kak radijski aparat ali pa se je razbilo ogledalo, vendar je prebivalce predvsem vznemirilo dejstvo, da so tudi po pokale stene nekaterih hiš.

Tu je treba povedati, da leži vas točno 80 m nad spojitvijo zahodnih in vzhodnih vršacev, ki vsebujejo cinkovo in svinčeno rudu. Ob razstrelitvi min je bil epicenter nedaleč od morene ali gruča, ki vsebuje vodo in ki se izteka potem iz Rajbeljskega jezera proti Koroški. To predzno vrtnje v «potoku» je pred 53 leti, in sicer 8. januarja 1910 povzročilo, da se je pogreznila državna bolnišnica in potegnila s seboj sedem nedolžnih žrtev, ki so še danes zakopane v globinah rudnika in še nihče ni mogel do njih. Tudi takrat je razstrelitev min povzročila, da je voda dobila prost dostop v izpraznjeni del rudnika, kamor je seveda vdrla pod močnim pritiskom in s seboj potegnila v globino gruč in bolnišnico.

Podobno se je zgodilo 14. januarja letos ob 21.25. Rajbeljski rudarji nemimo, da leži krivda za tako predzno vrtnje na rudniškem vodstvu. Glede tega bi lahko navedli več primere, ki zadevajo predvsem vprašanje varnosti v rudniku, saj lahko trdimo, da varnostni ukrepi še zdaj niso taki, kot bi morali biti. Temu je tudi pripisati dejstvo, da število rudarjev stalno pada, saj je rudnik še pred deseti leti zaposljal kakih 1.500 rudarjev, sedaj pa jih le še kakih 400 skupaj z zunanji delavci.

Izloščanja je torej več kot dovolj in o tem bi se lahko spisala cela knjiga.

Stanovanci razpokanih hiš so se obrnili na ravnateljsko s prošnjo, ki bi dobili zadoščene v varnejših stanovanjih. Toda odgovorilo so jim, da so njihova sedanja stanovanja dovolj varna, kar pa ni točno, zlasti še če upoštevamo, da se ljudje bojijo ostati v njih — če iz drugih razlogov ne — že iz psihološkega. Zaradi tega so se prizadevali obrniti na občino v Trbižu, vendar nam še ni znano, kaj so jim odgovorili.

Toda potres je izrazil tudi ne malo govorice, ki imajo svojo osnovo v praznovanju. Starejši, posebno ženski svet, namreč razlaga govorice o starih prerokih ranjakega Trentarja, ki naj bi prerokoval, da bo na prostoru, kjer stoji danes Rajbelj, nastalo novo jezero. Na tem je sicer nekaj resnice, če upoštevamo, da je v časih ranjakega Trentarja (leta 1778) obstajal v Trentu rudnik železa. Franc Vaclav Lucenberger pa je vsekakor imel precej smisla za govorice in si je pravilno predstavljaj, kaj se lahko zgodi, če voda prodre v rudnik. Njegovo mnenje je potrdila nesreča 8. januarja 1910, ko se je pogreznila bolnišnica skupaj s sedmimi ljudmi. Ni bil prerok, pač pa široko razgledan mož, vsaj za tiste čase. Tako razlaga, da so Trentarji in Sočani tudi ob svetovni vojni pripisali uresničitvi njegovih prerokovanih.

Za zaključek naj še omenim, da je bilo sinesk slati tudi v Trbižu in v Logu pod Mangartom. 16 in 17. t. m. smo imeli rudarji stavko v vsedržavnem merilu, saj zahtevamo izboljšanje naše zastarele delovne pogodbe.

RUDAR

V zadnjem trenutku smo prejeli dodatni dopis iz Rajblja, v katerem nam naš dopisnik sporoča, da je trbiški šupan zamenjal stanovanec razpokanih hiš, da se bo v Vidmu zavezel za rešitev njihovega vprašanja. Izrazil je tudi svoje zaupanje, kako to, da rudniška uprava še ni rešila te zadeve in stanovalec iz teh hiš preselila v druga stanovanja.

SOVODNE

Izredno hudi mraz, ki je pritisnil zadnje tedne, je paraliziral tudi pri nas večino zunanjih del, saj smo imeli več dni zaporedoma po 10 in več stopinj pod ničlo. To se je poznalo zlasti pri

Naše ljudstvo ljubi ptice. Ptice pa so naš še večji prijatelj. To bi dognali šele, če bi ptice ne bilo. Je torej le v korist vseh — kmetov in nekmetov — če jih ne preganjamo in zatiramo, ampak da jih zaščitimo. Ptice, ki prezimijo pri nas, nimajo niti strehe niti zaloge hrane. Čim hujša zima, tem večje pomankanje, glad in pogin. Takšna je njihova usoda, ko so druge živali v tem letnem času bolj ali manj na varnem. Moramo se jih torej spomniti in jim s hrano pomagati. To lahko stori vsaka hiša.

ZIMSKI MOTIV IZ GROČANE

(Foto Magesna)

Pomoč...

V teku je razdeljevanje bonov za nakup močnih krmil in umetnih gnojil po znanih cenah tistim kmetovalcem, ki so prijavili zaradi suše nastalo škodo v lanskem poljetju.

V teh dneh pa smo slišali na račun te pomoči več kritičnih pripomb, za katere smo bili naprošeni, da jih objavimo. Seveda ne samo kritične pripombe, temveč tudi pozitivna mnenja.

Med pozitivne izjave moramo predvsem prišteti mnenja tistih kmetovalcev, ki so s tem načinom razdeljevanja pomoči zadovoljni in nimajo ničesar pripomniti. Toda med našo anketo smo našli le na malo takih primerov, če hočemo biti točni — le na štiri. Večina ostalih kmetovalcev, ki smo jih vprašali za mnenje, pa se s tem načinom ne strinja in pripomnijo — poleg tega, da je denarni znesek absolutno premajhen — še naslednje:

Za pomoč je bilo nakazanih oziroma zbranih nekaj manj kot 15 milijonov lir. Pravilneje bi bilo, ko bi prizadetim kmetom dodelili močna krmila in umetna gnojila brezplačno ter tako dali kmetu možnost, da si ostalo količino nabavi sam po svoji lastni potrebi in možnosti. Ni namreč rečeno, da imajo vsi kmetje enake pogoje in predvsem finančne sposobnosti, da si lahko nabavijo močna krmila po sedanjih cenah — čeprav polovičnih. Zato smo slišali, da nekateri kmetje bonov v teh pogojih ne bodo dignili.

Druga kritična pripomba se pa nanaša na vprašanje monopolizacije, ki ga ima pri razdeljevanju krmil in gnojil Kmetijski konzorcij. Slišali smo pripombo, češ zaku Pokrajnsko kmetijsko nadzorništvu favorizira samo Kmetijski konzorcij, ki to ni bilo drugih trgovin in zadržuje? In še: ali je prav, da služi (in pri petnajstih milijonih ne malo!) samo ena ustanova?

Toliko smo bili dolžni napisati na račun nemalega števila prijateljev, ki smo jih slišali v prvem tednu razdeljevanja bonov za krmila in gnojila po znanih cenah.

ŠTEVERJAN

Vaščani so zadovoljni z izboljšanjem dela ceste skozi Grojno, kjer je občinska uprava poskrbela za asfaltiranje s spalmitom od mostička v Grojni pa do spodnjega dela vasi. Zal pa goriska občina še ni poskrbela za asfaltiranje svojega dela ceste, ker bo šele potem prišlo to delo do prave veljave.

Števerjanska občina je že pred dvema letoma zaprosila za državni prispevek, s katerim bi poskrbela za asfaltiranje ceste tudi skozi vas, vse tja do Dvora in morda tudi trga pred cerkvijo. Do sedaj pa še ni bilo nobenega odgovora iz Rima. Vaščani so mnenja, da bi bilo dobro ponovno opozoriti pristojne organe na to prošnjo, saj je sedaj pred volitvami najbolj ugoden čas, da ne bodo našli v Rimu na gluha ušesa.

BORŠT

V petek zvečer na dan vaškega patrona sv. Antona, je bila v Borštu že tradicionalna prireditev. Vabila na prireditve so se, kljub mrazu, in burji, odzvali številni vaščani, ki so do zadnjega kotička napolnili dvorano pri šolskih sestrar. Seveda niso mogli priti na prireditve ljudje iz sosednih vasi, ker je bil mraz pač prevelik, zato pa bodo prireditve do madični ponovili danes popoldne. Upajmo, da bo vreme ugodnejše in da si bodo lahko prireditve in se ob njej do srca nasmejali.

Naj povemo, da je tudi letošnje prireditve organizirala domača mladina, ki jo je ustil tukajnji župnik. Najprej je nastopil mešani cerkveni pevski zbor, ki je pod vodstvom pevovodje Draga

Petarosa zapel: «Zdravljico», «Naša zvezda», «Divja rožica» (ženski zbor), «Planine», «Rožice, Podjuna, Zila» in «Eno devo le bom ljubila».

Za pevskim zborom je nastopila domača dramska skupina, ki je prva lepo podala komedijo v treh dejanjih iz starih časov. Vsebinsko te igre, pri kateri so se navzoči do solz nasmejali, je v kratkih besedah naslednja: V vasi prikažejo prihod domačina, ki se je pred toliko leti izselil v tujino in je svoj vsaj vedno pomagal. Namesto njega pride v vasi drug izseljenec, z istim imenom. Seje na koncu pride na dan pomota in vse se lepo in srečno izteče.

V vlogah so nastopili: Branko Kosmač kot župan, Boža Zahar njegova žena, Zorka Auer, naskarica Rezi, Edo Bernhardt v vlogi Franke Margona — Amerikanca, opernega pevec, Tončka Petarosa operna pevka Zora Lupša, Miran Zobec učitelj Pavel Hmeljak, trije svetovalci, ki so jih igrali Angel Strajn, Stevo Kosmač in Marjan Kosmač, stražnik Fabio Veljak in poštar Stevo Zahar.

Vsi so bili zelo dobri ter so želi zasluženo priznanje. Priznanje gre seveda tudi organizatorjem te lepe prireditve.

M. M.

Slabo vreme na dan vaškega patrona pa je tudi povzročilo, da ni bilo običajnega srečanja Tončkov in Tončv na naši vasi. Gostilne so bile v glavnem prazne, le osmici, ki so jo odprli pri Josipu Furlanu na št. 44 (po domače pri Korončičevih), je imela precej gostov, toda v glavnem le domačinov.

Vino je bilo dobro in je šlo hitro v promet, toda kljub temu je upati, da ga bo ostalo še kaj tudi za danes.

Preteklo nedeljo je bil v Preslovi dvorani redni občni zbor Zavarovalnice za govejo živino v Bazovici, na katerem so razpravljali o križih in težavah, ki jih preživlja živinoreja. Po poročilih, iz katerih je bilo med drugim razvidno, da število živinoreje ne nenehno upada, so zborovalci potrdili obratno delovanje, ter izvolili nov odbor, v katerem pa je večina starih odbornikov. Na sliki vidimo predsedstvo občnega zbora, katerega se je udeležil tudi inž. Josip Pečenko.

SESLJAN

Ze lani smo povedali v našem listu, kako nevarna je pot čez most nad avto cesto, ko divja burja. In prav tukaj ima — kot pravijo — burja mlade, saj brije z vso razbesnelostjo in preti

pešcem ter voznikom. Svoječasno je malo manjkalo, da ni vrgla na avto cesto natočen voz z vprego in voznika. Nato je grozila še drugim, ko je te dni brla s hitrostjo okrog 100 km na uro, in se je vsakdo bal čez ta most. Tukaj je nujno potrebna višja, krepkejša in gosta ograja. Mogoče zveni ta zadeva pretirano, a je resnična in opozarjamo nanjo, preden bi se mogla pripetiti kakšna hujša nesreča. Nedvomno se s tem strinja naša občina, zaradi česar jo prosimo, da se za stvar zavzame.

Dela pri ljudski hiši grede h koncu in na pomlad bo, mislimo, brezdomcem že na razpolago. Tudi jih je mnogo in prav v tem času, ko je vseh šestdeset, da so jih sovražili. To so zlasti pričale številne zarote, ki so jih vedno česce kovali zoper njega. Zdaj tu, zdaj tam. A Herod se je obdal z velikimi števili vohunov, ki so ga obveščali o njem, kar se je govorilo o njem in proti njemu. Z vsemi razkrinkanimi zarotniki je kar brz obračunal nenavadno kuro. Toda, kaj mu je to pomagalo. Med zarotniki so bile celo njegove žene, ki jih je imel kar deset, in sinovi.

Umoril je tudi svojo mater, ki se je zarotila proti njemu, ker je videla, kako krut in krivljen je. A nadvse kaže njegovo krutost, ko je dal pomoriti toliko nedolžnih otrok v Betlehemu.

Ni poznal usmiljenja. Zadržal je njegova žrtev je bil njegov sin, ki ga je lastnoročno umoril.

A pet dni zatem je tudi zanj prišel konec. Končaj je tako kot je začel: v krvi.

Pravila so spremenili

(Nadaljevanje s 3. strani)

ga konkurenta. To pa ni bilo prav. In veste, kaj bi moral napraviti?

«Moral bi plačati obloko», je kratko dostavil gospod Dostal.

«To tudi», je smeje rekel gospod Piskor. «Toda povedati bi vam bil moral, da bi lahko tekli kot Nurmli. Moral vas bi prepričati, da se tekač s takim talentom pojavi samo enkrat vsakega stoletja, moral vas bi navdušili in vas pripraviti za prva tekmovalca na tekaškišči ter vam tudi ponuditi svoje izkušnje. Tega pa nisem napravil in vseh 30 let sem si očitaj, da sem zagrešil napako.

Nedavno tega pa sem videl v časnikih vašo fotografijo in sem vas spoznal na prvi pogled. Dosegli ste sicer drugače uspehe in vam za ta stari pokal ni mar, čeprav ni dvoma, da vam po vsej pravici pripada. Toda v letu 1924 ste bil nedvomno najboljši tekač vi, čeprav tega niste vedeli.

Padal je še mrak, ko se je zamisljen gospod Dostal s srebrnim pokalom v naročju vrnil po zapuščenem lipovem drevedu proti domu. Misli je na čas pred 30 leti in se smehljaj. Nenadoma je previdno pogledal okoli sebe in začel, držeč klobuček tako, kakor si ga je gospod Piskor tako dobro zapomnil, teči. Tekel je tako kakih 100 m, nato pa se je ves zasopel ustavil.

«Kje neki», si je zamisljeno rekel s nasmeškom. «Danes mi to več ne gre».

Iz češčine prevedel: Z. V.

Na zatožni klopi sedi samo ropar, njegov pomočnik pa je izginil

tve naroknike na des list Jo-
 vianu vjudno prosimo, da do 31. ja-
 nuarja 1953 nakazejo varoval za le-
 to 1953, ki mozejo vsaj za pol le-
 to vnaprej, to tako približno
 v stroške. Posebnih poloznic ne
 bomo posiljali.
 Naroknika za dnevno izdajo znasa:
 mesечно 420 din ali letno 5040 din.
 Placati je treba vsaj najmanj dva
 meseca vnaprej, to je 840 din.
 Naroknika za samo nedeljsko izda-
 jo: mesечно 160 din ali letno 1920
 din. Placati je treba vsaj tri meseca
 vnaprej, to je 480 din.
 Lasti bomo posiljali samo rednim
 placnikom. Kdor ne bo imel placane
 naroknine 10 dni pred rokom, mu bo
 bomo brez zadolženja obvestila usta-
 vili posiljati iz tisk.
 Naroknike, ki bi hoteli podati
 lastne naroknine, prosimo, da nas o tem
 takoj obvestijo.
 Narokniku vplacati po potoznici na
 »ADITUS« v zvezi zlozba Sloveni-
 je, Ljubljana, 14. dec. pri Narodni
 banki št. 6.0-16-603-96.

pri *Ca 2*

Šola, 19.15.; **wmd**: 1., 20. min; **TV**: obzornik, 20. min;
Dinjak; 22.00.; **Sportni pregledi**:
45. D: Zale: Njegova najboljša
Zija - TV drama; 22.00.; Ekran
ekranu.

PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSSTNEGA BLAGA

klopci; 20,00: Luci in sence; 22,15: jazza; 21,00: Iz pisem Musorgskega;
Prokofjev, 22,15: Skupni program JRT; 23,05:

— TV drama; 22.00: Ekran
ekranu.

PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSSTNEGA BLAGA

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

V DANAŠNJEM 18. KOLU B LIGE

Triestina na gostovanju pri drugoplasirani Brescii

Tudi Trevisan v napadu skupno s Secchijem

NOGOMET DANES

ALIGA

(I. povratno kolo)

CATANIA-TORINO
Roversi
INTERNAZIONALE-MANTOVA
Francesconi
JUVENTUS-GENOVA
D'Amico
LANEROSI-BOLOGNA
Gambartorta
MODENA-FIORENTINA
Jonni
NAPOLI-ROMA
Campanati
SAMPDORIA-ATLANTA
Di Tonno
SPAL-PALERMO
Righi
VENEZIA-MILAN
Lo Bello

BLIGA

(18. kolo)

ALESSANDRIA-CATANZARO
Angonese
BRESCIA-TRIESTINA
Bancher
COMO-UDINESE
Babini
COSENZA-MESSINA
De Marchi
LAZIO-BARI
Genel
PARMA-LECCO
Rancher
PRO PATRIA-PAVOVA
De Robbio
SAMBENEDETTESE-FOGGIA
Politano
SIMONZA-CAGLIARI
Cataldo
VERONA-LUCCHESI
Ferrari

ODTUINTAM

BOKS

Mauro Mina ponovno premagal Cottona

LIMA, 19. — Južnoameriški prvak srednjetežke kategorije Mauro Mina (Peru), ki je izžival št. 1 za dvoboj s svetovnim prvakom Haroldom Johnsonom, je sinoči gladko premagal po točkah ameriškega tekmeca Eddieja Cottona. Ta dvoboj je veljal kot neuradni polfinale za izjavo svetovnega prvaka. Mina je tako ponovil uspešni nastop s Cottonom, katerega je premagal tudi v prvem dvoboju. Bokser iz Peruja je do danes zmagal v 43 od 46 dvobojev profesionalne kariere. Od 1958. leta ni doživel niti enega poraza.

Po srečanju, kateremu je prisostvovalo rekordno število 45.000 gledalcev, se je Cotton pritoževal nad bolečinami v roki. Radiografski pregled je ugotovil zlom, zaradi česar se bo moral Cotton odpovedati dvoboju, ki bi ga moral imeti 25. januarja v Nemčiji z Ericom Schoepfnerjem.

CHESTER, 19. — Svetovalec Sonnyja Listona Jack Nilon je zahteval od «Championship Sport Inc.» takojšnje izplačilo 85.000 dolarjev (51 milijonov lir), ki jih družba dolguje svetovnemu prvaku, v nasprotnem primeru ne bo privolil v povratni dvoboj s Pattersonom.

PLAVANJE V AVSTRALIJU

Robert Windle svetovni rekord

SYDNEY, 19. — Sedemnajstletni Avstralec Robert Windle je danes dosegel nov svetovni rekord v plavanju na 220 jardov prosto za moške. Windle, ki je bil član avstralske štafete na igrh britanskega cesarstva je nrogo preplaval v 201"1, kar pomeni, da je izboljšal prejšnji rekord rojaka Johna Konrada za 5 desetink sekunde.

Novogoričani na turnirju PZ

I. namiznoteniškega turnirja Prosvetne zveze v Gorici so se udeležili kot gostje Novogoričani (na sliki), ki so zasedli, seveda izven konkurence, prvo mesto

Danes v šoli «Morpurgo

Nastop šestorke Bora v I. kolu juniorskega prvenstva v odbojki

Danes se bo začelo juniorsko odbojarsko prvenstvo. Tekmovanje I. kola, ki se bo začelo danes ob 9. uri zjutraj, bo v telovadnici šole «Morpurgo» na Campi Elisii (nedaleč od zadnje postaje tramvaja št. 9).

Na sporedu I. kola so štiri tekme. V prvi bo nastopila juniorska šestorka športnega združenja Bor, ki se bo najprej spoprijela z ustrežno ekipo tržaških gasilcev in na koncu današnjega sporeda tudi z moštvo goriškega slovenskega kluba Olimpija.

Današnje kolo bo potekalo po naslednjem sporedu:

BOR-GASILCI
OLIMPIJA-VIS
VIS-GASILCI
BOR-OLIMPIJA

DANES V TEKMOVANJU HAHNENKAMMA

E. Zimmermann presenetljivo prvi v smuku

Schranz deveti, Perillat pa štirinajsti

KITZBUHEL, 19. — Avstrijec Egon Zimmermann je danes presenetljivo zmagal v smuku mednarodnega tekmovanja Hahnenkamm pred rojakom Nindlom in Nemcem Bartlesom. Medtem ko je Zimmermann presenetil, sta favorita za končno zmago, ki sta bila v ospredju zanimanja, to je Schranz in Perillat popolnoma razočarala: prvi se je moral zadovoljiti z 9. mestom celo za Italijanom Senonerjem, drugi pa se je uvrstil šele na 14. mesto.

Vrstni red na cilju smuka je bil naslednji:

1. EGON ZIMMERMANN (Av) 2'20"66,
2. Hugo Nindl (Av) 2'23"64,
3. Wolfgang Bartels (Ne) 2'24"19,
4. Leo Lacroix (Fr) 2'24"39,
5. Fritz Wagnerberger (Ne) 2'25"73,
6. Carlo Senoner (It) 2'25"79,
7. Heini Messner (Av) 2'25"89,
8. Jean Claude Killy (Fr) 2'25"93,
9. Karl Schranz (Av) 2'26"41,
10. Paride Milianti (It) 2'26"56,
11. Adalbert Leitner (Av) 2'26"81,
12. Enno Frank (Nem) 2'26"84,
13. Francois Bonlieu (Fr) 2'26"91,
14. Guy Perillat (Fr) 2'26"94,
15. Pepi Stiegler (Av) 2'28"16,
16. Hermann Muckenschabel (Av) 2'28"62,
17. Ludwig Leitner (Nem) 2'28"66,
18. Felice De Nicolò (It) 2'29"09,
19. Albert Gacon (Fr) 2'29"68,
20. Bruno Piazza lunga (It) 2'30"33,
21. Hias Leitner (Av) 2'30"88,
22. Gerhard Nanning (Av) 2'30"91,
23. Helmut Gartner (It) 2'34"45,
24. Ernst Falch (Av) 2'35"59 itd.

«PALIO DELLE DOLOMITI» Avstrijske smučarke na prvih mestih

S. MARTINO DI CASTROZZA, 19. — Mlade avstrijske smučarke so danes zabeležile v slalomu za «Palio delle Dolomiti» izreden uspeh in so zasedle vsa najboljša mesta. Izid tekmovanja je naslednji:

1. RHORBACH GELTRUD (Av) 77"4
2. Gebler Marie Luise (Av) 79"6
3. Cipolla Alda (Sv) 84"1
4. Zecchini Lisa (Sp) 85"1
5. Huber Lisi (Av) 85"5
6. Pall Olga (Av) 85"9
7. Erlacher Barbara (It), 8. Franceschetti Paola (It), 9. Ramella Ottavia (It), 10. Attanasio Franca (It), 11. Senni Letizia (It).

CORTINA D'AMPEZZO, 19. — Italijan Martino Fill je danes zmagal v prvem spustu slalom mednarodnega tekmovanja za pokal «Duca d'Aosta». Proga, ki je bila izpeljana po Col Duscio, je imela 170 m višinske razlike in 58 prehodov. Dva od favoritov za končni uspeh Italijan Italijanci Pedroncelli in Francoz Gaston Perrot sta padla in si tako zapravila možnost zmag.

Izid prvega spusta v slalomu:

1. MARTINO FILL (I) 57"81
2. Pierre Stamos (F) 58"50
3. Louis Fulliquet (F) 58"55
4. Sepp Staffer (A) 58"91
5. Sigfried Daxl (A) 58"97.

MADONNA DI CAMPILGIO, 19. — Danes se je začelo tekmovanje v hitrostnem drsanju za 4. trofejo Alberto Nicolodi. V prvi tekmi na 500 m je zmagal Finec Luko Jokinen pred Nemcem Traubom in Italijanom Locatellijem.

Izid:

1. LUKO JOKINEN (Fin) 42"6
2. Gunther Traub (Nem) 43"1
3. Elio Locatelli (It) 43"6
4. Raymond Fonvielle (Fr) 44"1
5. Keijo Tapiovara (Fin) 44"2.

govori, dan za dnem, uro za uro. Se advokat ne govori toliko, ki je za vsako besedo posebej plačan.

Celo šolsko leto sem v šolskem hrupu in v prahu. Zašel sem si miru in čistega zraka. «Te počitnice bom pa prebil po gozdovih sem sklenil. «Tudi malo stanje, saj ni prilike, da bi trošil denar!

Potikal sem se po gozdovih. Zajtrkuješ pri tem studentcu, kosiš pod ono smreko in večerjaš v planinski koči ali pa pri gostoljubnem kmetu ali pa v koči ali bajti, ki ti jo pot prinese, ali pa celo v skalni duplini, ali pa pod skalnim prevliskom. Izgledajo uboge take počitnice, tako počitniško življenje, zavisi pač od človeka, je pa lahko tudi bogato, da ga ne bi zmenjal za najbolj razkošno hotel v Nizzi ali Monte Carlu.

Zašel sem med drvarje. Visoko v hribih daleč od sveta sekajo. Cel teden sekajo, žagajo, klestijo. Ves dan so v gozdu na delu, zvečer se zberejo v drvarskih bajtah. Nekdo je med njimi, ki jim skrbi za hrano. Saj ni razkošna njih hrana. Koruzni zdrob in slanina sta stebel njih prehrane, pa še ma-

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN

vzdržuje z modernimi tovornimi ladnjami

redno proso Jadran-Južna Amerika — via Zahodna Afrika (Rijeka Split, Napoli, Genova, Marseille, Casablanca, Dakar, Conakry, Takoradi, Tema, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires) redno linijo okoli sveta (iz Jadrana v Indijo, Indonezijo, Japonsko, ZDA — Zahodna obala sredozemske luke)

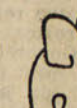
ladjske prevoze po vsem svetu z modernimi tovornimi ladnjami od 8000 do 18.000 ton nosilnosti. Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja «Splošna plovba» Piran, Zupaničeva ulica 24, in na naše agente po vsem svetu. Telegrami: Plovba Piran. Telefoni: 72-170 do 72-177

MADALOSSO

v Trstu, Ul. Torreblanca 26, vogal XXX Ottobre

dobite vsakovrstno POHISTVO otroške VOZICE žimnice — originalne PERMAFLEX — Cene ugodne

HOTEL „SLON“

LJUBLJANA Titova 10, tel. 20644, 20645 (Jugoslavija) Opazujemo spoštovano javnost na naše usluge, ki jih nudimo v kletni restavraciji, kjer si lahko postržete s hladnimi in toplimi malicami, kosilom in večerjo iz domačih specialitet po zelo pristopnih cenah. Hotel vam nudi 177 modernih ležišč. V modernu urejeni hotelski restavraciji vam nudimo vse domače in tuje specialitete. Dnevno večerni koncert v kavarni. V nočnem BARU se lahko vsak večer zabavate ob prijetnih zvokih in mednarodnem artistnem programu. Sprejemamo rezervacije za manjše in večje družbe. Telefon 20-641-44.

ZDRAVJE JE SREČA. Ali ste srečni? — Če ne, zdravilna voda v

zdravilišču ROGAŠKA SLATINA

zdravi bolezni želodca, žolca, čirov, jeter, ledvic. Konkurenčno nizke cene. Izkoristite zimski dopust za zdravljenje pri nas

VEČ VREDNOSTI VAŠEMU DENARJU

Ne bodite lahkorniseln pri odločitvi:

Nakup električnih gospodarskih strojev — radio aparatov — TV — je važen nakup. Odločite se in dajte prednost znamki

PHILIPS

ki je odraz najboljše tehnike

To je nasvet trdke

KNEZ VALTER - NABREŽINA, tel. 20-123

ZA IZVOZ POSEBEN POPUST

DARWIL ŠVICARSKA SUPERMARKA

OBVEŠČA, DA SO V PRODAJU:

novi tipi, poslednji izum moderne tehnike:

ELECTRONIC na električni pogon
SUPERAUTOMATIC s 57 in 88 rubini
EXTRA PLATT LUX 62

Tonetom. «He, Tone, čuješ, si že skuhal kosilo?» Nič odgovora. «Si gluhi Tone, ali si pijan?» Posoda le ropota. Pa stopim in pogledam. Da ne bi nikoli stopil. «He» — kričim — «Tone!» Odpre vrata. Kakšen Tone, medved je gospodari po kuhinji. Drvarji so imeli spravila na živila v zajetni skrinji. Odpiral je skrinjo in vlekli iz nje živila, seveda ga je tolkel pokrov po glavi in po sapah. Zato je pa ropotala skrinja. Hladil si je jezo, da je razmetaval posodo. Slabe volje je bil. Za vsak posten grizljaj jo je dobil od pokrova po glavi. Ko me zagleda, me kosmato pogleda, precej na glas zamrmra in se postavi na zadnje noge in hop, že je tik pred mano. Na nos sem mu zaprl vrata in že sem bil v hlevu. Zahvaljena naj bo do nebesa, hlev je bil odprt. Ne vem kaj bi bilo, če ti bila vrata zaprta. Ne bi vam danes pravil te dogodivščine. Planil sem v hlev, hitreje kot bi svignila mimo zvezda repati! in zapahnil duri, kot bi stal pred njimi bataljon rokovnjačev. Stisnil sem se v najbolj oddaljen kot pod jasi. Nič ne vem kaj je bilo in kako je bilo. Zdel

sem. Zunaj pa je praskalo, pritisnalo, soplo, godrnjalo in ne vem kaj še vse. Tudi ne vem koliko časa je preteklo. Uro — dve. Kdo ve. Vem samo, da so me klicali in, da sem odprl vrata. No sedaj sem se pa privadila.

Cemu se vse ne privadiš. Tudi medvedu. Saj ni nič hud medved. Seveda dražijo ga pa ne smeš, tudi nagajati mu ne smeš. Vse dobro zapri v gozdu pred njim in skrij, pa bo v redu. Ne nastavljam mu, da mu bo dišalo. Saj tudi nos vleče v goščino, če tako vabljivo diši in ne po ribicah ali kalamarjih.

Stari Matija je pravil, da že od malega dela v gozdu. On še pomni, da so imeli nekdo prav svojega medveda. Tako svojega no, ki je rad prihajal k drvarski bajti. Ostanke in odpadke hrane so metali kar pred kočo. Kdo bi odnašal to proč od koče. Vsa večer je prišel medved in pospravil vse kar je našel užitnega pred kočo. Kuhar ni nikoli drgnil ali strgal kotlov. Za to je bil vendar medved. Zvečer jih je postavil pred kočo.

(Nadaljevanje sledi)

PROF. TONE PENKO

Prečanje z medvedom

Ta svet je čudno urejen, včasih se človeku zazdi, da je zmešan, vendar če dobro razmisli, mo, so tudi na svetu neka večna pravila, ki niso nikjer zapisana, držijo pa bolj, kakor če bi bila z najdebelejšim žebeljem pribita in nato še s cementom zalita. Eno tako pravilo je, da ni skoro nobenega ali prav nobenega ne, ki bi imel prav vse. Tisti, ki imajo dosti denarja, ki znajo, kakor pravimo denar delati, pa nimajo časa ali pa zdravja ali pa prilike, da bi lahko od svojega denarja kaj ime-li. Drugi smo pa taki, da bi čas in priliko našli, pa onega drugega nimamo. Saj vemo česa nimamo. Profesor ima pravzaprav v zlatih počitnicah časa dosti. Znano je, da profesor ni tisti, ki bi imel denarja na

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6-II. TELEFON 93-808 letna 1800 lir, polletna 3500 lir, čefoletna 6400 lir — FLRJ: v tednu Stritarjeva ulica 3-I, telef. 21-928, tekoči račun pri Narodni banki v

IN 94-638 — Poštni predaj, 559 — PODRUŽNICA GORICA: Ulica S. Pellico 1-II, Tel. 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANCISKA št. 20 — Tel. št. 37-338 — NAHOCNINA: mesečna 650 lir — Vnaprej: detnja 1800 lir, polletna 3500 lir, čefoletna 6400 lir — Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Ljubljana 60014-803-86 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v štirinajstih dneh: 1000 — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst